

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت‌مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه‌شنبه (۱) آبانماه ۱۳۵۲

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- قرائت تلگرام جوایبه و تلگرام معروضه بحضور علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی ایران بمناسبت سالروز ولادت معظم لها .
- ۳- بیانات آقای رئیس بمناسبت آغاز بیست و نهمین سالروز تاسیس سازمان ملل متحد .
- ۴- بیانات قبل از دستور- آقایان: قدردان- ایمان زهرائی- پروین - جوانشیر .
- ۵- تصویب صورت جلسه قبل .
- ۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به لایحه متمم قانون ثبت املاک در مناطق عشایری و ارسال بمجلس سنا .
- ۷- معرفی آقای دکتر منوچهر شاهقلی بسمت وزیر علوم و آموزش عالی، آقای دکتر انوشیروان پویان بسمت وزیر بهداری و آقای مهندس جواد شهرستانی بسمت وزارت راه بوسیله آقای امیرعباس هویدا نخست وزیر .
- ۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی
- ۹- طرح و تصویب فوریت واصل گزارش کمیسیون دارائی راجع به لایحه تحصیل وام با اعتبار برای تقویت نیروهای دفاعی کشور .
- ۱۰- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون فرهنگ و هنر راجع به لایحه ثبت آثار ملی و ارسال بمجلس سنا .
- ۱۱- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به لایحه کنوانسیون مسئولیت بین المللی در مورد خسارات ناشی از اجسام فضائی و ارسال بمجلس سنا .
- ۱۲- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع به لایحه اجرای قرارداد الحاقی مسورخ یکم ماه ژوئن ۱۹۷۳ ژنو .
- ۱۳- انتخاب یکنفر ناظر در سازمان بیمه‌های اجتماعی .
- ۱۴- اعلام وصول و قرائت نامه دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات .
- ۱۵- ختم جلسه .

مجلس ساعت ده صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
- رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.
- (شرح زیر خوانده شد)
- غائبین با اجازه آقایان :
- احتشامی - اسلامی نیا - دکتر امین - مهندس پروشانی - تژده - جهانشاهی - حق شناس - دکتر خطیبی - داروئی - ساگینیان - سجادی - دکتر سنگ - صائب - دکتر صالحی - غضنفری - دکتر غنی - فرنود - قدردان - کسرائی - موقر - دکتر نصیری - دکتر وفا - دکتر گاجیک - دکتر دادفر - دکتر ناوی - خانم آصف زاده

غائبین بی اجازه - آقایان:

شاهنده - شیخ بهائی - کریم بخش سعیدی - فضائی - مهندس عطائی .

غائبین مریض - آقایان:

احمدی - بختیاریها - دکتر بیگلری - تیمسار حکیمی - مهندس عباس زاهدی - مجد - دکتر مشایخی .

۲ - قرأت تلگرام جوابیه و تلگرام معروضه

بحضور علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی ایران بمناسبت سالروز ولادت معظم لها

رئیس - این تلگرام از طرف علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی ایران بمجلس شورای ملی مخابره شده است .
کاخ همایونی تهران شماره ۶۶۰ ت ۵۲/۷/۲۶
جناب عبدالله ریاضی رئیس مجلس شورای ملی
تلگرام شادباش و ابراز احساسات صمیمانه ای که بمناسبت سالروز ولادت ما مخابره و معروض داشته بودید ملاحظه و موجب مسرت خاطر گردید عنایات و توجهات خاص مارا بعموم نمایندگان مجلس شورای ملی ابلاغ نمائید .

فرح پهلوی

تلگرامی که از طرف مجلس شورای ملی به پیشگاه مبارک شهبانو تقدیم شده بود بدین شرح است .

پیشگاه مبارک بندگان علیاحضرت فرح پهلوی

شهبانوی ایران

مفتخر آ از جانب خود نمایندگان مجلس شورای ملی عید میلاد مسعود آن علیاحضرت گرامی را پیشگاه مبارک تبریک عرض میکند و دوام عمر و بقای سلامت و سعادت و مزید توفیقات آن علیاحضرت نیکوکار را در اجرای هدف های مقدسی که در تأمین رفاه و آسایش ملت ایران و پیشرفت آمال ملی بعده کفایت خود دارند از درگاه خداوند متعال در ظل عنایت علیاحضرت همایون شاهنشاه آریامهر مسئلت دارد (صحیح است) .

چاکر عبدالله ریاضی - رئیس مجلس شورای ملی

۳ - بیانات آقای رئیس بمناسبت آغاز

بیست و نهمین سالروز تأسیس سازمان ملل متحد

رئیس - همکاران گرامی -

سازمان ملل متحد امروز بیست و نهمین سال خدمت

خود را آغاز میکند این سازمان که اندکی پیش از پایان یافتن جنگ جهانی دوم با امیدها و آرزوهای فراوان شروع بکار کرد متأسفانه همیشه با مشکلات گوناگون در صحنه بین المللی مواجه بود و اگر نتوانست در طی این مدت آنطور که مردم جهان انتظار داشتند در انجام وظایف خود توفیق یابد از آنجهت بود که همه اعضای این جامعه بخصوص قدرتهای بزرگ آنطور که تصور میرفت دست یاری بسوی آن دراز نکردند بلکه در بسیاری از موارد و از جمله در همین مورد اخیر در خاور میانه طوری رفتار کردند که قدرت هرگونه اقدامی از سازمان ملل متحد در حل و رفع این بحران عملاً سلب شد و باز هم دیدیم که بالاخره تفاهم دایره قدرت بار دیگر بطور موقت آتش جنگ و خونریزی خاور میانه را متوقف ساخت و در این میان کاری از دست شورای امنیت سازمان ملل جز تصویب قطعنامه ای که با توافق قدرت های بزرگ تهیه شده بود بر نیامد و بهر حال در این فرصت مناسب لازم میدانم از تفاهمی که در این باب حاصل و منجر بآتش بس در منطقه عربی خاور میانه شده است مراتب مسرت و خرسندی خود و مجلس شورای ملی را با اغتنام فرصت ابراز دارم (احسن) امیدوارم این آتش بس در دنبال خود يك صلح دائمی و پایدار را بوجود آورد و از این جنگ ها و خونریزی ها برای همیشه جلوگیری کند لیکن در این میان آنچه مسلم است سازمان ملل متحد با همه کوشش و تلاشی که در این مورد و سایر موارد در طول مدت خدمت خود بکار می برد متأسفانه کمتر به نتیجه مطلوب میرسد ولی با اینهمه برای ایجاد تفاهم و دوستی بین المللی نقش مؤثری داشت و گاهگاه توانست بعنوان يك قدرت بین المللی در مقابل زورگویی ها و تندروی ها مقاومت کند و حقایق اوضاع جهان را بادآوری و قضاوت منصفانه آشکار سازد .

آرزو مندیم در آینده این سازمان بزرگ جهانی بتواند با پشتیبانی و تقویت همه ملل بخصوص قدرت های بزرگ نقش قاطع و اساسی خود را در برقراری صلح و از میان بردن آثار جنگ و نفاق بنحو مؤثرتری ایفا کند (انشاء الله) .

در این میان آنچه مربوط بکشور و ملت ماست باید

عرض کنم که ایران به پیروی از سیاست مستقل ملی خود که بابتکار و رهبری علیاحضرت همایون شاهنشاه آریامهر طرح ریزی و اجرا شده است همیشه از اصول و هدف های سازمان ملل پیروی کرده و بتصمیمات آن احترام گذاشته و همه کوشش و تلاش خود را بکار برده است که احترام و معنویت این سازمان بزرگ جهانی محفوظ بماند و بر قدرت و توانائی آن بیفزاید و چنانکه دیدیم در مورد حل مشکل بحرین که مستقیماً مربوط بکشور ما بود حق اتخاذ تصمیم را بسازمان ملل وا گذاشت و تصمیم آن سازمان را پذیرفت و باین ترتیب نه تنها بگفتار بلکه بکردار نیز گام بزرگی در بالابردن حیثیت و احترام سازمان ملل برداشت تا در حل اختلافات در آینده سرمشقی برای سایر کشورهای جهان نیز باشد . اجرای اصول انقلاب شاه و ملت نیز گام بلند دیگری بود که در جهت هدف های عالی سازمان ملل متحد برداشته شد زیر نتیجه آن برقراری مساوات و تأمین آسایش و رفاه اکثریت قاطع ملت ایران بود که در برقراری صلح و ثبات در این منطقه از جهان اقدام مثبت و قاطعی بشمار می آید که میتواند و میتواند

۲ - بیانات قبل از دستور - آقایان : قدردان - ایمان زهرانی - پروین - جوانشیر

رئیس - نطق های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای قدردان تشریف بیاورید .

قدردان - مقام معظم ریاست محترم مجلس شورای ملی ،

همکاران محترم :

در این ایام بسیار عزیز و مبارک و وظیفه دارم سالروز خجسته و با سعادت شاهنشاه آریامهر رهبر عالیقدر و عدالت گستر ملت ایران را از طرف اهالی شاهدوست و میهن پرست مشهد مقدس به پیشگاه مبارک پدر تاجدار ملت ایران و خاندان جلیل سلطنت و ملت ایران از صمیم قلب تبریک و تهنیت عرض نموده و با قلبی آکنده از مهر شاه و وطن در این روزها و شبهای عزیز پروردگار بزرگ را شاکر و سپاسگزاریم که رهبر عالیقدر ایران زمین را همیشه در پرتو الطاف و عنایات الهیش از گزند حوادث مصون و محفوظ داشته و یکبار دیگر نقشه شوم و پلید و سوء قصد عده ای خائن و بی وطن نقش بر آب گردید (صحیح است) و کسانی را که میخواهند به حیات این ملت و مظهر استقلال و امنیت این کشور سوء قصد کنند بر اثر فضل الهی و بیداری و هشیاری مقامات امنیتی دستگیر شدند و به کیفر اعمال ننگین خود خواهند رسید . مردم ایران هر سال با آغاز ماه فرخنده آبان خود را برای برپاداشتن مراسم سالروز میلاد خجسته شاهنشاه آریامهر آماده میکنند (صحیح است) زیرا چهارم آبان برای ملت ایران روزی بسیار بزرگ و فراموش نشدنی است چون در پنجاه و چهار سال پیش یعنی در خلال سالهای ۱۲۹۸ و ۱۲۹۹ که حوادث مهمی در مین ماروی میداد و سردار بزرگ ایران رضاشاه کبیر سرگرم بی ریزی کشوری آباد و مستقل بود در چنین ایام فرزندی پابعرضه وجود گذاشت که مسیر تاریخ را در این کشور تغییر داد و در خانه سرداری بزرگ و دلیر و میهن پرست دونوزاد دیده بجهان گشوده است که دیدگان پدر و مادر و ملتی را از وجود خویش روشنی بخشیدند و فصل تازه ای در تاریخ حیات نوین

این کشور باستانی گشودند. در این روز قلم تقدیر بر سر نوشت میهن عزیز ما را تعیین کرد و فرزندی پدید آورد که میبایستی تاج خسروی را بر سر نهاد و بر اورنگ با فر و جاه شاهنشاهی ایران زمین تکیه زند و اداره کشوری را بعهده گیرد که بهمت و اراده رضا شاه کبیر از هرج و مرج و ناامنی بسوی ترقی و آبادانی پیش میرفت اگر چه طی ۲۰ سال سلطنت رضاشاه کبیر ۲۰ سالی که هر روز آن گامی تازه در راه ترقی و آبادانی این مملکت برداشته شد و هر روز براهمیت سیاسی و اجتماعی و استقلال ملی این کشور افزوده میگشت که هیچگاه خدمات ارزنده این سردار بزرگ تاریخ ایران فراموش نخواهد شد و روز بروز بر اهمیت خدمات رضاشاه کبیری میریم و روزی هم که در اثر حادثه شوم شهریور ۱۳۲۰ رضاشاه کبیر که تنها آرزوی بقاء و استقلال ایران عزیز بود بخاطر استقلال این مرز و بوم بایکدنیا آرزو خاک وطن را بناچار ترک کرد و تخت و تاج سلطنت ایران را بفرزند و الاثبار خود شاهنشاه آریامهر سپرد در حالیکه ارتش های بیگانه قسمتی از کشور را اشغال کرده بودند و در یک چنین روزهای تاریک و وحشتناک حتی سیاستمداران و رجال کهن سال ایران از فرجام کار این کشور که بهمت رضا شاه کبیر آباد گشته بود ناامید و مأیوس بودند ولی شاهنشاه آریامهر درس فداکاری و شهامت را از پدر بارت برده بودند و با تدبیر و سیاست این کشور باستانی را که چون کشتی طوفان زده ای میماند که گرفتار سیلابهای بلا و فتنه باشد با شهامت و فداکاری و از خود گذشتگی بساحل نجات رهبری فرمودند هیچکس آن روزهای تیره و بحرانی را فراموش نمیکند ناامنی در هر گوشه از کشور زبانه میکشید سیاستهای بیگانه با کمال قدرت در امور داخلی مداخله میکردند یکی از خبرنگاران خارجی که در آن ایام تاریک از کشور ما عبور میکرده پس از آنکه شاهنشاه جوان ایران را ملاقات نموده و اوضاع ایران را نیز از نظر گذرانید در یادداشت های خود نوشته است :

همانطور که شارلمانی در فرانسه و فردریک کبیر در آلمان و بطر کبیر در روسیه و ژرژ واشنگتن در آمریکا و آتاتورک در ترکیه در سخت ترین لحظات تاریخ آن کشورها پایه میدان نهادند همانطور هم پادشاه جوان

ایران محمدرضا شاه پهلوی در ظلمانی ترین ادوار تاریخ ایران زمام امور کشور را بدست گرفته و سرانجام استقلال و تمامیت ارضی ایران را حفظ خواهد کرد (احسن). امروز پس از ۳۲ سالی که در آن ملت ایران برهبری شاهنشاه آریامهر مصائبی سخت را پشت سر گذاشته که کمتر ملتی از آن فاتح و سرافراز بیرون میآید امروز ملت ایران برهبری شاهنشاه بزرگ خود در داخل و خارج کشور اعتبار و آبروی فوق العاده ای کسب کرده است و بهمین علت ملت ایران سالروز تولد شاهنشاه آریامهر را با فر و شکوه خاص جشن میگیرند و از جان و دل بشاهنشاه ملت دوست و فداکار و دادگستر و بصیر و آگاه خویش درود میفرستند و خدمات ارزنده و فراموش نشدنی رهبر خود را ارج مینهند و سپاس میگویند و از خدا میخواهند که سالیان دراز ملت نجیب و شادوست و میهن پرست ایران در پرتو توجهات شاهنشاه آریامهر جاده ترقی و کمال را به بیماید و به ترقیات و افتخارات بیشتری که همانا رسیدن به دروازه های تمدن بزرگ است نائل آید (انشاء الله).

از فرصت استفاده نموده یکبار دیگر مراتب جانبازی، سپاس و حق شناسی قاطبه اهالی شادوست مشهد را از اقدامات ثمر بخش و اصلاحات بزرگی که منشاء کلیه این اقدامات را اراده توانای شاهنشاه آریامهر میدانند معروض داشته و سالروز تولد خجسته اثر همایونی را به پیشگاه مبارک پدر تاجدار و خاندان جلیل سلطنت تبریک و تهنیت عرض نموده و پاکترین درود خود را بروان رضا شاه کبیر که چنین فرزندی لایق و فداکار را برای خدمت بمام میهن تربیت کرده است نثار نموده و از اینکه تحت رهبری های خردمندانه شاهنشاه آریامهر در این اوضاع آشفته جهانی که در هر گوشه آن آثار جنگ و خرابی مشاهده میشود و ملت ایران در آسایش و آرامش و امنیت و رفاه بسر میبرند بخود میبایم (احسن) و از پروردگار بزرگ سعادت و سلامت و بقاء سلطنت شاهنشاه آریامهر و شهبانوی نیکوکار و فرشته خصال و ولیعهد عزیز و محبوب ملت ایران را مسئلت نموده و سالروز جشن تولد همایونیش را گرامی میداریم و افتخار میکنیم که کشور ما در جهان به جزیره ثبات و آرامش

مشهور گشته است و در جهان وزن سنگینی بحساب می آید و سران دول مختلف جهان احترام خاصی برای شاهنشاه آریامهر قائل هستند و ملت ایران بخوبی میدانند که این همه آوازه ها از شه بوده و بهمین لحاظ همیشه گوش بفرمان همایونی آماده جان بازی در راه شاه و وطن میباشند کارگران ایران نیز که تحت توجهات و الطاف بیکران رهبر عالیقدر ملت ایران از هیچ بهمه چیز رسیده اند و امروز در کلیه مجامع سیاسی و اجتماعی ارزش و احترامی خاص بدست آورده اند در این جشن و سرور ملی بیش از پیش شرکت جسته و خدای بزرگ را سپاسگزارند که در عهد آریامهر زندگی و حیات تازه یافته اند و از خدای بزرگ مسئلت دارند که شاهنشاه آریامهر را از جمیع بلیات مصون و محفوظ داشته و در سنگر حزب پاسدار انقلاب همیشه گوش بفرمان آماده جانبازی در راه شاه و وطن و استقلال ملی میباشند (احسن).

موقع را مغتنم شمرده از دولت خدمتگزار جناب آقای هوبدا تقاضا دارم با توجه باینکه مشهد مقدس همیشه مورد توجه خاص رهبر عالیقدر ملت ایران میباشد و هر سال عده زیادی از سراسر کشور و جهان برای زیارت بسارگانه حضرت رضا علیه السلام بساین شهر مقدس مسافرت میکنند و با همه تلاش و کوشش که از طرف اولیاء استان در مورد تأمین آب مصرفی اهالی این شهر شده متأسفانه با کثرت جمعیت و زواری که از سراسر کشور بساین شهر روی میآورند با مشکل کمبود آب مواجه خواهند بود. بنابراین استدعا دارم در این خصوص با توجه باینکه اقداماتی در تأمین آب مصرفی اهالی شهر مشهد در جریان میباشد برای اینکه در آینده این شهر با مشکلی بنام کم آبی روبرو نشود توجه خاص دولت خدمتگزار را باین خواست اهالی مشهد جلب مینماید. متشکرم (احسن - احسن).

رئیس - آقای ایمان زهرائی بفرمائید.

ایمان زهرائی - جناب آقای رئیس، همکاران

محترم،

فرارسیدن ماه آبان را که برای ملت ایران سرور و خوشوقتی و سعادت است و هم اکنون مردم ایران از صمیم قلب در تدارک جشن و شادی میلاد مسعود

شاهنشاه آریامهر و ولیعهد عزیز ایران هستند که از صمیم قلب باید تبریک و تهنیت گفت (صحیح است - احسن).

مطلب دیگر اعلام آتش بس در منطقه عربی خاورمیانه است که موجب خوشوقتی ملت ایران گردید ملت ایران که برهبری شاهنشاه صلح خواه و بشر دوست خود همواره طالب صلح و آرامش میباشد بی نهایت خرسند است که بجنگ و خونریزی در منطقه عربی خاور میانه پایان داده شده و استقرار صلح در این منطقه مسلماً موکول باجرای نظریاتی است که شاهنشاه آریامهر بعنوان نخستین رهبر پس از جنگ شش روزه اعلام فرمودند «خوشحال هستم که سرانجام شورای امنیت با تصویب قطعنامه ای اعلام آتش بس کرده و همانطوری که کراراً رهبر انقلاب ایران فرمودند «باید باتقویت سازمان ملل بصلح و امنیت بیش از پیش امیدوار بود» (صحیح است).

مطلب دیگر پیروزی کشور های اوپک است که با تصویب پیشنهاد شاهنشاه آریامهر انقلاب تازه ای در صنعت نفت و روابط کشورهای صاحب نفت و خریداران بوجود آورده است (صحیح است).

با توجه باهمیت تر انقلابی شاهنشاه در رعایت عرضه و تقاضا و بازار مصرف و تعیین قیمت نفت پی میبریم که بایک جهان بینی عمیق از نظر اقتصاد مصرف کننده داخلی و مبارزه با تورم خارجی انجام پذیرفته است.

توجه بقیمت واقعی نفت از نظر مملکت بسیار ضروری و از نظر جلوگیری تورم و تحمیل ناسالم اقتصاد جهانی لازم بود، و موضوع آنقدر مهم و قابل اهمیت است که کشورهای عضو اوپک باتشکر فراوان آنرا تصویب کرده و رادیو های خارجی این موفقیت را میستایند و کشور و نژوداران آرزوی این پیروزی را دارد.

بعقیده اینجانب رشد اقتصادی کشور ما که منابع مهم آن از نفت میباشد هیچوقت توقف پذیر نبوده بلکه بایک سیاست برنامه در توزیع عادلانه درآمد ملی میتواند برکنار از تورم های بین المللی بر شد خود ادامه

دهد بجا است گفته شود رهبری شاهنشاه در افزایش درآمد نفت ایران آنچنان سریع بوده که مورد تحسین تمام مردم آزاده جهان قرار گرفت چون افزایش درآمد ایران از نفت که ۳/۵ میلیارد بوده حدود ۲/۵ میلیارد اضافه خواهد شد و با احتمال زیاد به ۶ میلیارد در سال آینده خواهد رسید.

وقتی شاهنشاه فرمودند تورمی که از خارج بما تحمیل شده زائیده يك نظام ناسالم پولی بین المللی است با موفقیت اخیر در تعیین قیمت نفت بر مبنای (عرضه و تقاضا و بازار مصرف) پیروزی جدیدی از نظر موفقیت پولی در انتظار کشورهای صاحب نفت میباشد که بتوانند واحد پولی محکمتر و غیر قابل رقابت در بازار پول جهان بوجود آورند.

مسلم است که دولت در اجرای فرمایشات شاهنشاه در امر مبارزه با افزایش قیمت ها و پائین آوردن بهای مواد مصرف عمومی با حذف حقوق گمرکی و سود بازرگانی و ثبت سفارش و مبارزه شدید با گرانفروشی و اقدامات بنیادی دیگر موفق خواهد شد. در نتیجه افزایش درآمدها میتوان با عوامل بنیادی افزایش هزینه زندگی با توزیع عادلانه درآمد ملی بین اکثریت کشور در برنامه ریزی مملکتی توجه نموده با افزایش سرمایه گذاری کشت و صنعت و توسعه برنامه های عمرانی در سطح روستاها و تهیه مواد مصرفی و افزایش حقوق و درآمد کارمندان، کارگران و کشاورزان و سرمایه گذاری و تولید کالاهای مورد احتیاج وارداتی بصورت چشمگیری درآمد ملی را افزایش داد از فرصت استفاده نموده ضمن تبریک بدولت خدمتگذار شاه و ملت در پیروزی اخیر نفت از زحمات شبانه روزی جناب آقای دکتر منوچهر اقبال مدیر عامل شرکت ملی نفت که با مسافرت های بی دریغی و بازاریابی جهت فروش نفت بیشتر، مشارکت، فروش مستقیم و احداث پالایشگاهها با سرمایه مشترک نهایت تشکر نموده و از جناب آقای دکتر جمشید آموزگار وزیر محترم و فعال دارائی دولت حزبی جناب آقای هویدا که با مسافرت های اخیر در تحقق آرمانهای شاهنشاه آریا مهر سهم بسزائی داشته اند سپاسگزاری بنمایم (احسن).

ملت ایران آرزو دارد آرمان مقدس شاهنشاه در پرتو سیاست مستقل ملی بازم پیروز گشته، در ظل توجهات شاهنشاه بزرگ شرکت ملی نفت ایران

بزرگترین شرکت نفتی جهان گردد (انشاء اله) جناب آقای قوام صدوری وزیر محترم ضمن تشکر از حضرت تعالی و اقامت جای تعجب است چند بار در جلسات پیش از دستور بنده احتیاجات محلی را تذکر داده ام و شما زحمت کشیده به مراجع مسئولیت دار تذکر داده اید ولی نتیجه عاید نگشته است.

در مورد احتیاجات حوزه انتخابیه خود با عرض تشکر از اقداماتی که صورت گرفته باید بعضی برسانم: ۱- دوجاده اصلی قزوین بیوتین و شاهدشت که یکی طرح آن و دیگری اعتبارش تصویب شده مانند جنگ دوم جهانی توپ یکطرف و گلولها طرف دیگر فرستاده شد با اینکه فوریت ساختمان این راه اعلام شده هر چه زودتر اسفالت شود.

۲- بین قریه اسفرورین و شال که دارای جمعیت ۲۰ هزار نفر میباشد هر ساله بعلت طغیان آب رودخانه ۶ ماه بسته است احتیاج به پل دارد خواهشمند است در ساختن آن تسریع گردد.

۳- تعدادی چاه آب آشامیدنی که چند سال است حفر شده ولی بمپ ندارد اقدام شود در این مورد چند بار با وزارت خانه مربوطه مکاتبه و نتیجه نداده است.

۴- جناب آقای کشاورز زبان معاون پارلمانی وزارت پست و تلگراف فاصله بین شهر قزوین و بوئین زهرا ۵۴ کیلومتر است که بعلت استاندارد نبودن تیرهای چوبی آن همیشه خراب و ارتباط تلفنی قطع میباشد که لازم است شرکت مخابرات اقدام کند با اینکه کرار این مطلب گفته شد نتیجه نداده است (احسن - احسن).

وئیس - آقای پروین بفرمائید.

پروین - جناب آقای رئیس، همکاران گرامی بطوریکه همکاران گرامی استحضار دارند همه ساله ملت ایران ماه آبان را با فروشگاه و شادی برگزار مینماید (صحیح است) فرارسیدن این ماه را که مصادف با سالروز میلاد مسعود شاهنشاه آریامهر و والاحضرت همایون و لیعهد عزیز ایران میباشد بهمه ملت ایران صمیمانه تبریک عرض مینماید (احسن) و فرصتی است که با فرارسیدن سالروز تولد رهبر عالیقدر انقلاب ایران پیشرفتهای کشور را طی این مدت مورد بررسی و تجلیل قرار دهیم.

ماه آبان که سالروز تولد رهبر اندیشمند ملت ایران است اوراق پرهیجانی را از تاریخ ایران ورق میزند و حوادث و وقایع بيشماری را بیاورد در يك دوران سی و دو ساله آنچنان حوادث و تحولاتی در کشور ما بوقوع پیوسته که هر کدام به تنهایی منشأ يك بحث

طولانی از تاریخ پرافتخار عصر پهلوی بشمار می آید (صحیح است).

مهمترین نقطه عطف تاریخ زندگی ملت ایران روز ششم بهمن ۱۳۴۱ که انقلاب سفید شاه و ملت تحقق یافت و بدنبال آن دگرگونیهای عظیم اجتماعی و اقتصادی و سیاسی ایران بوجود آمد (صحیح است) که جزئیات آن راهمه میدانند و از ثمرات آن دستجات مختلف ملت ایران از کشاورزان و کارگران و بانوان و طبقات دیگر ملت بهره مند گردیدند (صحیح است).

سخن بسیار است دنیای پر تحرك امروز که سریعترین وسائل نقل اخبار را در اختیار دارد بخوبی میدانند که در ایران چه میگردد، دنیا میدانند که ما در هر هفته مسائل مترقی بسیار بزرگی در مملکتمان داریم که بموازات رویدادهای جهانی با منطقی ترین اصول سیاسی و اجتماعی حل میشود دنیای امروز و گردانندگان این جهان کاملاً واقفند که مسائل سیاسی و اجتماعی ایران در قالب يك دموکراسی تکامل یافته با رهبری خردمندانه شاهنشاه آریامهر حل و فصل میشود و امروز کشور ایران در محلی قرار گرفته که بسوی هدفها و برنامه های حساب شده مشخصی در حرکت است این برنامه ها برای رسیدن بدروازه تمدن بزرگ است که رهبر اندیشمند ایران طراح آن میباشد هیچکس و هیچ مقام و دسته و گروهی در دنیا نمیتواند منکر اصالت برنامه ریزی، وطنی طریق مابشود - سیاست صحیح - راه سالم بیزاری از سود جوئی و تجاوز کاری و بالاخره کار خلاقه و فقط کار و کار شعار ملت ایران است که پرچمدار این نهضت رهبر خردمند ملت ایران میباشد نه تنها ما ملت ایران میدانیم و افتخار میکنیم که ایران امروز با ایران قبل از ششم بهمن ۱۳۴۱ بکلی تفاوت فاحش پیدا کرده است این حقیقت را دنیا میدانند حتی دشمنان و حسودان به آن اعتراف دارند برای من و هر کدام از همکاران عزیز آسان نیست در طی يك ربع ساعت همهی مسائل را مطرح کنیم همینقدر چند مورد در همین دو سه ماهه اخیر اشاره شود در همین سه ماهه اخیر بزرگترین رویداد تاریخی ایران یعنی حاکمیت

انتخا ذ رویه های معقول و اندیشمندانه ایران در استیفای این حقوق ملی امروز سمرشوق ارزنده ای برای کشورهای تولیدکننده نفت می باشد تا حدیکه نامزد مقام ریاست جمهوری کشور و نوز و نلا در يك مصاحبه مطبوعاتی میگوید «ایران توانست از این پیچیدگیها و مشکلات بطور کامل و موفقیت آمیز خارج شود دور بینی و دور اندیشی و مهارت سیاسی بسیار عمیق لازم بود احساس صحیح موفقیت ملی و بالاخره دخالت تدریجی و مستقیم ایران در تمام مراحل از استخراج و تولید تا بازاریابی و ما هم امیدواریم که در تقلید از این طرح موفقیت کامل بدست آوریم»

این افتخارات بزرگ را که در پرتو اندیشه رهبر افتخار آفرین نصیب ملت ایران گردیده ستایش میکنیم و از خداوند تعالی توفیق خدمت آرزو داریم بموازات این اقدامات برجسته جهانی فرمایشات حکیمانه شاهنشاه بزرگ در روز افتتاح مجلسین مطرح میشود که درباره مسائل داخلی و مبارزه با گرانفروشی عنوان فرمودند خوشبختانه بلافاصله آثار اقدامات لازم در این باره آشکار گردید و با تشکیل کمیته های مربوط تغییر فاحشی در تنزل قیمتها پدید آمده است در خاتمه بطوریکه خاطر همکاران گرامی مستحضر است در ایام تعطیلات تابستانی همگی بحوزه انتخابیه مسافرت و سرکشی فرموده اند از جمله بنده این توفیق نصیب گردید و لازم است در اینجا عرض کنم شهرستان اراک که امروز صاحب بزرگترین کارخانجات مدرن از قبیل ماشین سازی و آلومینیوم و تراکتور شده است بکلی تغییر چهره داده است و اراک امروز به بچوجه با اراک ده سال قبل قابل مقایسه نیست در

اینجا لازم میدانم از توجهات بسیار ارزنده دولت فعال چربی هم مسلک هویدانست باین شهر کمال تشکر را عرض کنم مخصوصاً از توجهی که در خصوص استقرار تصفیه خانه آب در این شهر صنعتی مبدول گردیده از شخص جناب آقای نخست وزیر و سایر مسئولین امر بنام مردم اراک تشکر نماید (احسن) از وزارت راه در مورد روکش اسفالت ۲۰۰ کیلومتر از سلفچگان تا بروجرد که از نظر ترافیک و اهمیت اقتصادی راه تهران بجنوب حائز اهمیت است و همچنین اسفالت ۵ کیلومتر خیابانهای فرح - شاه زند که از کنار شهر میگردد تشکر میکنم. اقدامات سازمان گسترش در خصوص احداث ۱۲۰۰ دستگاه خانه در قسمت شهر صنعتی و همچنین ۲۰۰ دستگاه خانه برای کارگران در خور تمجید است.

در اینجا از مقامات مربوط تقاضا میشود نسبت باحداث خط کمر بندی و ابلاغ نقشه جامع شهر واحداث کشتار گانه جدید واحداث بولوار جاده ورودی بشهر توجه فرمائند بسیار خوشوقتم که باطلاع همشهریان خود برسانم که در برنامه عمرانی پنجم طرح احداث راه بلوک شراه بطول ۱۵۰ کیلومتر و همچنین ایجاد ساختمان فرودگاه در اراک از جمله اقداماتی است که پیش بینی شده است (احسن).

رئیس - آقای جوانشیر بفرمائید

جوانشیر - آقای رئیس، همکاران محترم، در اوج عظمت و افتخار به چشم اندازهای گذشته و به چشم اندازهای تاریخ نگاه می کنیم بیاد می آوریم که شاعری که سخنگوی بلند پرواز استعمار بود چنین می سرود:

ای آفتاب بر پهنه اقیانوس ها بتاب، ای کشتزار های جهان، وای کانهای معادن در دست قدرت سفید بوستان، که از برتری نژاد برخوردارند، بمان تا پاس تمدن بشری را ايفاء کرده باشی. این سخن منحوس از زبان شاعر منحوس تری است که بلندگوی استعمار بود شاعری که محتویات و مفاهیم اشعارش مطرود و منفور ملت های آزاد جهان است (صحیح است) خوب این بود نظر سربلک که استعمار بین المللی نسبت به مشرق زمین و سایر کشورها داشت عرض کردم بحث درباره مسائل فنی نفت بحث درباره ارقام و درآمد و آثار

نمیشد به جنگ استعمار رفت (احسن) برای درهم شکستن جبهه بین المللی استعمار چه چیز لازم بود این از شگرفی های تاریخ ملت و یکی از آن چیزهایی است که تاریخ آینده راجع به ربه مملکت ما قضاوت خواهد کرد. ایجاد و وضع یک فلسفه و ایدئولوژی ملی بر مبنای این قدرت ملی و بر مبنای این قدرت ملی ارتش نیرومند ملی (آفرین) هیچوقت شد از خودتان پرسید که در دوره اوج فتودالیت و فلاکت و بدبختی و اوج اینکه در آمد سرانه مملکت در بین کشورهای دیگر در حدود ۷۵ - ۱۰۰ دلار بود بلندگوهای استعمار تق و نقی، اشاره ای، گاهی جمله ای بما ایراد میکرد چرا؟ این چراها را پرسید آقایان من باصراحت عرض میکنم صنعتی شدن کشور ایران و موضع قدرت ایران در صحنه بین المللی جهادا کبر بود که بدست رهبر ایران انجام شد (صحیح است) بخدای رب کعبه سوگند، بخدای کعبه سوگند که اگر قدرت ارتش، اگر شاهبازهای فانوم، اگر نیروی دریائی قوی که مدافع کشاورزان و کارگران ایران است نبود فاجعه ای بر این کشور میرفت که فاجعه آذربایجان در مقابل آن هیچ بسود (آفرین) پس مسأله نفت و حل مسأله نفت مرحله تا مرحله استیفای کامل تا رسیدن به مسأله بازار های آزاد، یعنی کشوری آزاد و این نشان دهنده یک رهبری صحیح و خردمندانه و عقلانی، فاقد هاپوی و دست زدن و تحسین و هورا و جنجال های خیابانی، یعنی حل مسأله توسط عقل نه احساس عاطفی (صحیح است) حل مسأله نفت باین صورت که دست ما را دست ملت ما را باز گذاشت که در تعیین واقعی سرنوشت خود شخصاً تصمیم میگیرد دیگر با کشورهایی که صاحب قدرت و بمب اتم بودند طرف نیستیم ما با مشتری طرف هستیم برای ما خریدار نه می و دهمی و خریداران آنگولائی و خریداران انگلیسی و فرانسوی و سوئدی و دانمارکی هیچ تفاوتی ندارند، همه در مقابل ما خریدارند (صحیح است) پس حاکمیت سیاسی و خدشه ناپذیر ایران با کنفرانس کویت و تصمیمی که چهارشنبه گذشته گرفته شد بر تارک تاریخ ایران برای همیشه جاودانه ثبت خواهد شد که این است ملت و دولت و پادشاهی که به غرب گفت دیگر حقوق غیر قابل رعایت آسیائی برای ما

مفهوم ندارد و از قاموس ما خارج شده است (احسن) ما حقوقی داریم که از این حقوق ملت ایران با قدرت آرمائی و با قدرت ایدئولوژی و با قدرت ملت و با قدرت نظامی دفاع می کند و تا پایان سرنوشت بدنیا ل آن است (احسن) خوب این کلیات تاریخی و فلسفی قضایا بود ما یک تنه و بدنیا خودمان حوزه نفتی خلیج فارس را در مقابل سهمگین ترین امواج ملعون استعماری موفق کردیم برنامه های ما به موفقیت رسید، ما دیگر میتوانیم بایرانی سربلند و مفتخر و به ایرانی آزاد شده بیندیشیم دیگر حاکمیت مستقل اقتصادی متابیع نوسانات بازار و نرخها نیست دیگر طرف ور قریب و حریف های ما نمی نشینند در اطاقهای در بسته برای ذخایر تاریخی ما که متعلق به نسل های آینده ماست یک طسرفه قیمت تعیین کنند، آقایان وقاحت و بیشرمی آنها انتهائی نداشت از ۱۹۵۴ تا ۱۹۶۰ سال تأسیس اوبک مرتب قیمت های نفتی در تمام دنیا برای مصرف کننده افزایش یافت ولی متقابلاً قیمت فروش ما تنزل کرد درست در جهت خلاف هم، توجه کنید جناب آقای دکتر الموتی، جناب آقای رامبد، درست بر خلاف منطق و نظر سازمان ملل متحد که گفته بود این عصر دهه پیشرفت ممالک در حال رشد است روز بروز صاحبان نفت را فقیرتر و نادارتر کردند و خود را غنی تر و من اعلام می کنیم که در این مدت تراستها بر اساس منفعت و سودجویی و برخلاف منشورهای سازمان ملل متحد رفتار کردند (صحیح است) تصمیم شاهنشاه ایران گذشته از تمام مبانی ملی و سیاسی و اقتصادی از همه مهمتر تضمین اجرای نظر سازمان ملل و احترام بمنشور ملل متحد بود که دهه پیشرفت ملت های در حال توسعه را اعلام کرده بود برای آنکه متوجه قضایا بشوید تفاوت قیمت از همین چهارشنبه گذشته تا پایان سال مسیحی در حدود ۵۰۰ میلیون دلار خواهد بود، پانصد میلیون دلار که به جیب دولت های کشورهای خریدار وارد میشد توجه میفرمائید که نکته چقدر ظریف است ما برای سازندگی، ما برای ساختن راه های فرعی و راه های روستائی و در مانگاه ها و تأسیس دانشگاه ها و استخدام استادان و مربیان و دانشگاہیان و اطباء در برنامه هایمان بعزت جهش بزرگ و تمدن بزرگ و صنعتی

شدن دواسه محتاج پول بیشتر هستیم ولی سرمایه ما به جیب تر استهای بین المللی و دولتهای آنها فرو میرفت که برای ما چه بگویند، کاش جناب آقای رامبد، بگویند متشکریم، جناب آقای کشفی میدانید چه میگفتند قطعاً به رادیوها گوش میدادید بجای تشکر، ایدئولوژیهای منسوخته و کهنه و مسخره ای که حتی در اواخر قرن ۱۹ هم خریدار نداشت صادر میفرمودند خیال میکردند با این مسخره بازیها و شعبده بازیها و با این شگردهای کهنه استعماری که عمرش بسر رسیده میتواند جلوی سیر ترقی و جلوی زمان و جهش يك ملت بیدار شده را بگیرند و در مقابل سیل خروشان بایستند ولی مثل يك دیوار کاه گلی فرو افتادند، ما برای صنعتی کردن احتیاج به سرمایه داریم سرمایه خداداد و طبیعی که زیر پای ماست متعلق به ملت ایران و نسل های آینده است که باید نقش تاریخی و اساسی خودش را در صنعتی کردن کشور بازی کند که کشور از اقتصاد تک محصولی بصورت اقتصاد چند محصولی در آید. ما نمی توانیم در مقابل نسل آینده بی تفاوت باشیم شاهنشاه ایران در مقابل نسل آینده رسالت تاریخی دارند، در مقابل نسل آینده که مملکت را تحویل میدهند باید ملتی باشد که از جنبه های مختلف درآمد بیشتر بهره مند شود نه اقتصاد کشورهای عقب افتاده و اقتصاد تک محصولی، پول نفت می بایست شبانه روز صرف کارخانه ها و چرخها و تراکتورها و راهها و راه آهن ها و بندرگاهها و دانشگاهها شود دیگر گذشت موقعی که با پول ما و با ثروت ما مطبقات مرفهی در تمدن مغرب زمین به کرسی قدرت می نشستند و از آنجا بقول آن فیلسوف سوئدی از ترس اینکه مبدا از حلقه فقر بیرون برویم یا چریک تربیت کنند یا از رادیوهای خودشان به هرزه درائی بپردازند، آنچه که درباره نیت به جوانها باید بگوئید همین مسئله است مسئله عبارت از این است که گرچه بسیار مهم است که درآمد ما ۱۷٪ یعنی سالی سه میلیارد دلار ترقی می کند چه بهتر ما با این سه میلیارد دلار برنامه های آینده ایران را خواهیم ساخت اما نکته ای را که نباید فراموش کرد بقول قدیمی ها، چراغ الله مطلب در این است، که روی راههای طلائی و روی سیم های نقره ای برق و سه هزار کالری برق بلعیدن، و آزاد نمودن به پیشی نیارزد امروز

با تصمیماتی که در آخرین کنفرانس اوپک در کویت که بنا بابتکار شاهنشاه ما انجام شد در واقع سند آزادی واقعی ملت ایران و این ملت ها خواهد بود بیائیم منصفانه صحبت کنیم، بیائیم با انصاف قضیه را نگاه کنیم، آیا این درست بود؟ آیا این صحیح بود که مالیات دولتهای کمپانیهای نفتی چندین برابر درآمد ملت ما باشد و ما قادر به ساختن يك درمانگاه در ممسنی و سنقر کلیائی آقای وزیر دادگستری نباشیم و با پول ملت ایران بمب های اتمی ضد بشر ساخته شود از شما سؤال می کنم منصفانه بمن جواب بدهید پولی که باید صرف صلح و بشریت و سواد و دانش و سلامت جسم و روان جامعه بشود رو ابود که به جیب دولتهای دیگر برود و با آن سلاحهای مخرب برای ایجاد جنگهای منطقه ای بسازند، درود به آنکه اقداماتش درست در جهت منافع انسانی در جهت منشور ملل متحد و آینده بشریت و انسانها است (احسن) که در ۱۹۶۷ فرمودند اشغال سرزمینهای دیگران، اشغال سرزمین های ملتها توسط سلاح و اسلحه و توپ متنی است. این فلسفه باطل دوره ای که کشورهای متمدن غربی با سلاح و اسلحه کشورهای آسیائی را تصرف میکردند گذشت، جنگ تریاک گذشت، قرارداد نای تین در چین گذشت، ورود و خروج کشتیهای مون سش گذشت دیگر این افسانه ها باطل شد. این ملت ها هستند که بسرزمینهای جغرافیائی و بسرنوشتهای اقتصادی و سیاسی خود خدمت میکنند چه شد بعد از ۳۰ هزار یا ۴۰ هزار کشته و تلفات، این ملت های بی عقل این حکومت های فاسد و سودجو و فاقد عقل انسانی سرانجام به نقطه ای رسیدند که بازیک متفکر شرقی بایک فلسفه انسانی شرقی در ایران این راه و چاه را درست نشان داد و این شما بودید که نخواستید بفهمید با چشم باز بچاه افتادید و امروز آتش بس اعلام می کنید در ویرانه ها در روی اجساد مظلومان بر روی آنها که می خواستند از سرزمینهای تاریخی و جغرافیائی خودشان دفاع کنند و بحقوق حق از دست رفته خودشان نائل بشوند این است فلسفه سیاسی ایران، حاکمیت اقتصادی بمفهوم وسیع کلمه حاکمیت سیاسی بمفهوم حل نیت، بازار آزاد نفت تصمیم درباره فروش نفت، تصمیم درباره آنچه چیزی که

خود تولید میکنند و خود زحمت میکشند و خود می فروشند این جز اعلام آزاد بودن يك ملت و درخشیدن يك قدرت در آسیای میانه و در همه آسیا چیز دیگری نیست. درود بر ملت ایران و درود بر کسیکه پایه های این قدرت را بنا نهاد و در ذهن ملل بیدار جهان پایه گذاری کرد متشکریم (احسن - احسن).

۵- تصویب صورت جلسه قبل

رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به لایحه متمم قانون ثبت املاک در مناطق عشایری و ارسال به مجلس سنا

رئیس - وارد دستور میشویم گزارش شور دوم متمم قانون ثبت املاک در مناطق عشایری مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۱ مهر ماه ۱۳۵۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۶۷۱۴ مورخ ۱۳۵۲/۳/۲۷ راجع به متمم قانون ثبت املاک در مناطق عشایری را که گزارش شور اول آن بشماره ۷۸۵ چاپ شده است با توجه به پیشنهاد رسیده مطرح و با اصلاحی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون متمم قانون ثبت املاک در مناطق عشایری ماده واحده - اراضی و املاک مشمول ماده ۱ قانون ثبت املاک در مناطق عشایری مصوب سال ۱۳۴۴ که در مهلت مقرر تقاضای ثبت آنها نشده مجدداً تعیین و آگهی میشوند.

اشخاص ذینفع میتوانند ظرف دو سال از تاریخ انتشار آگهی تقاضای خود را مستقیماً و بنا از طریق ثبت محل به هیئت حل اختلاف مذکور در ماده ۲ آن قانون تسلیم نمایند. هیئت مزبور بتقاضاهای قبلی که خارج از

مهلت مقرر در ماده ۳ قانون مزبور همچنین کلیه تقاضاهای که پس از انتشار آگهی و اصل شده رسیدگی و اتخاذ تصمیم مینماید.

تبصره - در مورد آن قسمت از اراضی و املاک مذکور در این ماده که بر اساس قوانین و مقررات اصلاحات ارضی بزرارین انتقال یافته مدعیان مالکیت سابق آن اراضی و املاک میتوانند به هیئت حل اختلاف مراجعه نمایند هیئت با توجه بدلائل و مدارک مالکیت بتقاضای آنان رسیدگی نموده و در صورت احراز استحقاق تقاضای تصمیم خود را دائر به پرداخت وجه یا تحویل قبوض یا دستورپرداختهای مربوط بفروش ملک را اعلام خواهد نمود. تصمیم مزبور بوسائل مفتضی در محل آگهی میشود. معترضین میتوانند ظرف یکماه از تاریخ انتشار آگهی بدادگاه محل وقوع ملک شکایت نمایند.

دادگاه باین شکایات خارج از نوبت و بدون رعایت تشریفات آئین دادرسی مدنی رسیدگی میکند و رأی آن قطعی است. در صورتیکه ظرف مهلت فوق شکایتی نشده باشد تصمیم هیئت قطعی و قابل اجرا خواهد بود.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضائیکابنی

گزارش شور دوم از کمیسیون تعاون و امور روستاها بمجلس شورای ملی

کمیسیون تعاون و امور روستاها در جلسه ۲۶ مهر ماه ۱۳۵۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه قانون متمم قانون ثبت املاک در مناطق عشایری را که گزارش شور اول آن بشماره ۷۸۵ چاپ شده است مطرح و گزارش کمیسیون دادگستری را در این مورد عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون تعاون و امور روستاها -

مهندس حسین خسروی

رئیس - ماده واحده مطرح است آقای فرهاد پور بفرمائید.

فرهاد پور - لایحه ای که امروز شور دوم آن مطرح

است بخودی خود معرف توجه دستگاههای دولت دستگاه قضائی و اداره کنندگان ثبت مملکت بر مشکلاتی است که عشایر ایران برای ثبت املاکشان با آن دست بگریبان بودند و در راه رفع مشکل مردم قدمی برداشته شده بموجب این قانون که جا دارد تشکر کنم چون بنده در شور اول نبودم و متأسفانه نتوانستم آنچه لازم بود مشکلاتی را که در منطقه عشایری بوی احمد بوجود آمده تذکر بدهم که در خود لایحه اصلاح بشود. امروز با اینکه شور دوم لایحه مطرح است حضور جناب آقای وزیر دادگستری را مغتنم می‌شمارم و در مورد اجرای این قانون خواستم حضورشان عریضی بکنم هیئتهائی که بمحل فرستاده میشود بایستی احساس مسئولیت بکنند که در قبال مردم عشایری که قرن‌ها و سال‌ها محرومیت کشیده‌اند و شاید همین عدم امکان به ثبت رساندن اراضی آنها نمودار وضع مشکل زندگی آنهاست باید توجه بشود به طرز کار هیئت‌های حل اختلاف که برای تعیین تکلیف قطعی مردم به محل اعزام میشوند. چون هیئت‌هایی که تاکنون بمحل رفته‌اند جناب آقای صادق احمدی نتیجه کارشان را اگر دستور بفرمائید رسیدگی کنند ملاحظه خواهید فرمود شاید متناسب بامدت مأموریت و فلسفه مأموریت آنها نبوده است خواستم استدعا کنم امر بفرمائید هیئت‌ها با يك جمعیتی انتخاب بشوند و از مأمورینی انتخاب بشوند که در اصل بتوانند حل اختلاف بکنند نه اینکه پس از مدتی صرف وقت تازه بخواهند دعوائی را بمراجع دادگستری احاله بدهند و در آنجا مطرح بکنند و این بستگی به شخصیت اعضائی دارد که باین مناطق میروند مسئله دوم این است که این هیئت‌ها آنقدر بمانند تا این کار را فیصله بدهند. رفتن هیئتهای حل اختلاف در منطقه عشایری رفتن به يك ییلاق تابستانی نیست باید هیئت اینقدر بماند تا مطلب را حل کند و رفع مشکل کند و به کیفیتي برگردد که از این بابت دیگر برای مردم مشکل ایجاد نشود و بنده تذکر این مطلب را از جنبه اجرای لایحه لازم میدانم و امیدوار هستم با توجهی کمی فرمائید در منطقه بوی احمدی نتیجه کار هیئتهای گذشته را به بینید اگر مطلوب بوده است بنده عرضی ندارم اگر نامطلوب

بوده است عوامل و افراد دیگری را به محل بفرستید که نیازمندی مردم را برطرف کند.

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاد میشود.

۷- معرفی آقای دکتر منوچهر شاهقلی بسمت وزیر علوم و آموزش عالی، آقای دکتر انوشیروان پویان بسمت وزیر بهداری و آقای مهندس جواد شهرستانی بسمت وزیر راه بوسیله آقای امیر عباس هویدا نخست وزیر.

رئیس - جناب آقای نخست وزیر بفرمائید.

امیر عباس هویدا (نخست وزیر) - جناب آقای رئیس افتخار دارم آقای دکتر شاهقلی را بسمت وزیر علوم و آموزش عالی و آقای پروفیسور پویان را بسمت وزیر بهداری و آقای شهرستانی را بسمت وزیر راه بمجلس معرفی نمایم (نمایندگان - مبارک است) بدیهی است بزودی دولت دولایحه که مربوط به تشکیلات جدید وزارت بهداری و تشکیلات جدید وزارت راه که وزارت راه و ترابری خواهد بود تقدیم قوه مقننه خواهد کرد تا وزارت بهداری و وزارت راه فعلی بتوانند بطور احسن وظایف جدیدی را که در برنامه پنجم باید انجام بدهند به نحو مطلوب انجام بدهند (احسن).

رئیس - آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - ضمن عرض تبریک بدوستانی که به پستهای جدیدی معرفی شده‌اند وظیفه اخلاقی هر فرد اعم از نماینده مجلس یا هر ایرانی که نسبت بکار متصدیان خودش توجه و نظارت دارد اینست که همانطور که ایراد عنوان میکند خدمت را هم تقدیر بکند. آنچه را آقای شهرستانی در سمت‌های گذشته برای خود حسن شهرتی تحصیل کرده‌اند آرزو میکنم که در سمت جدید هم باین توفیق نایل بیایند ولی این خوشوقتی مانع از آن نخواهد بود که خدمات صادقانه و فعالیتهای فوق العاده آقای شالچیان در مدت وزارت ایشان از نظر هر نماینده مجلسی که نسبت بحوزه انتخابی خودش علاقمند بود فراموش شود (صحیح است - احسن).

۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع به لایحه تحصیل وام یا اعتبار برای تقویت نیروهای دفاعی کشور

وام یا اعتبار برای تقویت نیرو های دفاعی کشور را مورد رسیدگی قرارداد و عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - دکتر یحیی شمس

گزارش شور اول از کمیسیون نظام

بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه روز سه شنبه ۲۴ مهرماه ۱۳۵۲ با حضور تیمسار سپهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه تحصیل وام یا اعتبار برای تقویت نیروهای دفاعی کشور را مورد رسیدگی قرارداد و عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - روح الله جعفری

۹ - طرح و تصویب فوریت و اصل گزارش کمیسیون دارائی راجع بلایحه تحصیل وام یا اعتبار برای تقویت نیروهای دفاعی کشور و ارسال بمجلس سنا

رئیس - برای این لایحه پیشنهاد فوریت شده است پیشنهاد قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد منماید لایحه قانون تحصیل وام یا اعتبار برای تقویت نیروهای دفاعی کشور با قید فوریت مطرح گردد.

رئیس فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین

مصطفی الموتی

رئیس - نسبت بفوریت این لایحه نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) رأی می‌گیریم بفوریت این لایحه خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد کلیات لایحه مطرح است آقای کمالوند بفرمائید.

کمالوند - لایحه ایکه مطرح است مربوط است بتحصیل وام یا اعتبار برای تقویت قوای دفاعی کشور این لایحه بکمیسیون نظام مجلس شورای ملی آمد و در آنجا مورد بررسی قرار گرفت و تمام اعضای کمیسیون

رئیس - گزارش شور اول تحصیل وام یا اعتبار برای تقویت نیروهای دفاعی کشور مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز یکشنبه ۲۲ مهرماه ۱۳۵۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۱۰۳۶۰ مورخ ۵۲/۵/۴ راجع به تحصیل وام یا اعتبار برای تقویت نیروهای دفاعی کشور را که در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۲/۵/۴ بمجلس شورای ملی تقدیم وبشماره ۸۴۷ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تحصیل وام یا اعتبار برای تقویت

نیروهای دفاعی کشور

ماده واحده - بمنظور تقویت نیرو های دفاعی

کشور و تأمین قسمتی از نیاز مندیهای ارتش شاهنشاهی بدولت اجازه داده میشود که تا مبلغ هفتاد میلیون ریال به ارزهای مورد نیاز و یا بریال یکجایا بدفعات از هر منبع (اعم از داخلی یا خارجی) که بمصلحت تشخیص دهد در هر مورد با بهره و شرایطی که از بهره و شرایط متداول تجاوز نکند وام یا اعتبار تحصیل نماید.

مدت و سایر شرایط وام یا اعتبار پس از تأیید وزارت دارائی و تصویب هیئت وزیران قابل اجرا خواهد بود مصرف وام یا اعتبار مزبور مشمول قانون محاسبات عمومی و آئین نامه معاملات دولتی نخواهد بود.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز یکشنبه ۲۲ مهرماه ۱۳۵۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه تحصیل

چه اقلیت و چه اکثریت با علاقه وافر آنرا مورد تصویب قرار دادند بکمیسیونهای دیگری هم که این لایحه ارجاع شده بود بهمین کیفیت استقبال شد امروز هم که در جلسه علنی مجلس شورای ملی مطرح است با همان علاقه و استقبالیکه در کمیسیونها مواجه گردید تمام نمایندگان مجلس چه جناح اقلیت و چه جناح اکثریت مسلماً باین لایحه رأی خواهند داد و این ابراز علاقه ای که در محیط مجلس نسبت باین لایحه و لواحق مشابه دیگر که از طرف دولت خدمتگزار هویدا تقدیم می شود ابراز میگردد نمودار انعکاسی است از علاقه ای که ملت ایران بتقویت قوای دفاعی مملکت و صیانت کشور و دفاع از وطن دارد (صحیح است) ملت ایران ملتی است و وطن پرست و برای صیانت و وطن حاضر بهرگونه فداکاری و جانبازی می باشد (صحیح است) البته وطن پرستی ما بک و وطن پرستی افراطی بدون منطق نیست و وطن پرستی ما از آن نوع و وطن پرستی که خارجی ها بآن شوونیزم می گویند نیست ما شوونست نیستیم ما از وطن پرستی بک درک عمیق فلسفی داریم که منبعث از فلسفه انقلاب ایران است و وطن پرستی برای ما مفهوم وسیعی دارد مفهوم وطن مجموعه ای است از سرزمین های جغرافیائی که در داخل مرزهای سیاسی مملکت قرار گرفته است توأم و ادغام شده با مفهوم رژیم شاهنشاهی ما توأم با آرمانهای ملی ما توأم شده با ملت ما با خانواده ما با فرزندان ما و خود ما و با هستی ما و بقول فلاسفه در اینجا بک نوع اتحاد قالب و محتوی است بک نوع وحدت ظرف و مظروف است که نه تقسیم پذیر است و نه قابل تجزیه (احسن).

گر دل نبود وطن کجا سازد عشق

گر عشق نباشد به چه کار آید دل

(احسن) خصلت مهم دیگر وطن پرستی ما احتراز از هرگونه مقاصد تجاوز کارانه و توسعه طلبانه است چند دقیقه پیش همکار ارجمند جوانشیر عزیز در اینجا فرمایش شاهنشاه بزرگ ما را در مورد جنگ های ۱۹۶۷ اعراب و اسرائیل بیان کردند که فرموده بودند: زمان اشغال سرزمین های دیگران توسط زور گذشته است. اگر آرزو

گوش شنوائی وجود میداشت و باین هشدار حکیمانه شاهنشاه و باین اندرز خیرخواهانه و بشر دوستانه گوش میداد و عمل نمیکرد امروز بلردیگر دنیا شاهد و ناظر فاجعه غم انگیز جنگ اخیر اعراب و اسرائیل نبود، ندای شاهنشاه ما همیشه ندای صلح و دوستی بوده است (صحیح است) ندای آشتی و تفاهم بوده است (صحیح است) ماملتی صلح دوست و صلح طلب هستیم، بخاطر اینکه بتوانیم از مواهب طبیعی که خداوند بزرگ باین سرزمین عطا فرموده است استفاده کنیم میخواهیم در صلح باشیم میخواهیم برای آنکه از مواهبی که رهبر انقلاب باین ملت عطا کرده است بیشتر استفاده کنیم در صلح و صفا باشیم چیزی که هست اندیشمندان و بزرگان ما به ماحکمتی آموخته اند و بما اندرز داده اند که چگونه صلح را بدست بیاوریم بما اندرز داده اند که چگونه از صلح پاسداری کنیم اندرز حکیمانه آنان اینست که: آماده جنگ شود، اگر طالب صلحی. ما طالب صلح هستیم، ما آرزوی استقرار صلح را داریم لکن برای اینکه این صلح را حفظ کنیم آماده جنگ می شویم بهتر بگویم آماده جنگ هستیم اما جنگ طلب نیستیم (صحیح است) جنگاور و جنگنده هستیم اما جنگ افروز نیستیم (احسن) ولی اگر روزی بخواهند جنگی بما تحمیل بکنند اگر روزی بخواهند تمامیت ارضی ما را مورد تجاوز قرار بدهند اگر بخواهند که مواهب انقلاب و به اصول انقلاب ما لطمه وارد بیاورند آرزو است که می جنگیم و مردانه می جنگیم (احسن) و لحظه ای هم درنگ نمی کنیم (صحیح است) در روزنامه ها خواندم خبری را که بعضی از خبر گزارها و مفسرین خارجی گفته بودند چرا کشور ایران قوای دفاعی خودش را تقویت می کند باز در این زمینه خبری بود که ایران بخاطر اینکه روابط نامطلوبی با کشور عراق دارد قوای دفاعی خود را تقویت می کند اولاً جای خوشوقتی است که دولت عراق بالاخره متوجه حقانیت نظریات ایران گردید و متوجه شد نظریات ایران بر اساس حقوق بین المللی و بر اساس منشور ملل متحد میباشد و خود او که مقدم به ایجاد روابط نامطلوب شده بود حالا مقدم شد که روابط عادی برقرار کند و ایران هم استقبال کرده امید داریم که این مذاکرات

که شروع خواهد شد بان توجه به حقانیت نظرات منطقی ایران بکلی به اختلافات پایان بدهد اما فارغ از اینکه کشور عراق یا هر کشور دیگری با ما بخواهد چگونه روابطی داشته باشد ما برنامه تقویت قوای دفاعیمان را به تبعیت از برنامه های کلی مملکت اجرا می کنیم و برنامه های کلی مملکت ما بر اصول فلسفه و انقلاب ایران تدوین شده است (صحیح است) طبق بک اصل فلسفه انقلاب ایران، حرکت تکاملی جامعه ما شمول عام دارد یعنی برنامه های پیشرفت مملکت همه جانبه است هماهنگ است متوازن است و اگر ما قوای دفاعی مملکت را تقویت می کنیم به تبعیت از این اصل انقلابی فلسفه ایران است من نمیدانم اگر کشوری از کشورهای دیگر جهان مثلاً کشور فرانسه که نیروهای دفاعی خودش را تقویت می کند آیا مگر بخاطر اینست که با کشور دیگر اختلاف دارد؟ خبر برای اینست که فرانسه میخواهد در دنیا امروز شأن و مقام و منزلتی که شایسته ملت فرانسه است بدست بیاورد و بهمین قیاس ملت ایران میخواهد شأن و منزلتی را که شایسته کشور و ملت ایران در جهان امروز بخصوص در قاره آسیا است بدست آورد ملت ایران بداشتن ارتش شاهنشاهی خود افتخار می کند (صحیح است) و از دولت تشکر دارد بخاطر تقدیم این لایحه و از رهبر ارجمند ملت ایران که قوای دفاعی کشور را همانند سایر شئون مملکت رهبری و ارشاد میفرماید سپاسگزار است (احسن - احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟

(اظهاری نشد) نسبت به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایان بیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت باین لایحه باورقه اخذ رأی میشود.

(اسامی نمایندگان بترتیب زیر وسیله منشی

آقای «مهندس صائبی» قرائت و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان : دکتر غنی - کورس - خانم جهانبانی -

مردنی - مهندس فروهر - دکتر خطیبی - دکتر عدل -

دکتر سعید - دکتر المونی - مهندس علی برومند - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - خانم نیره سعیدی - ناصرزاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین - ملک افصلی - مهندس اردلان - اهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان - ذوالفقاری - مافی - دکتر پرتو اعظم - دکتر کفائی - مهندس جلالی نوری - محمد ولی قراچورلو - دکتر متین - کیوان - عباس میرزائی - صائب - دکتر بیت منصور - پزشکی - مهندس معینی زند - رضوی - اخلاقی - توسلی - ریگی - اسعد رزم آرا - محسنی مهر - مهندس عطائی - دکتر امامی خوئی - ایمان زهرائی - بختیاری پور - دکتر صفائی - صدقیانی زاده - دکتر شمس - دکتر گناگیک هواکیمیان - دکتر معظمی - دکتر اعتمادی - دیهم - انشاء - فهیمی - کمالوند - دکتر مدنی - دکتر رهنوردی - شهرستانی - تیمسار همایونی - دکتر کیان - کاسمی - دکتر علومی - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - مهندس احتشام شهیدی - حق شناس - خانلر قراچورلو - شاخوئی - پدرامی - بهنیا - کلانتر هرمزی - اسدی لنگرودی - خانم آصف زاده - احمد - اولیاء شیرازی - دکتر حاتم - مهندس نظمی - دکتر پناهی - پسیان - پروین - دکتر بیگلری - دکتر بهزادی نیک روش - محدث زاده - اولیاء - خانم پیرنیا - دکتر یحیی بهبهانی - جهانشاهی - دکتر رفیعی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - مهرزاد - دکتر موثقی - شیخ الاسلامی - فیاض - دکتر صالحی - معیری - حیدر صائبی - امیر احمدی - بو داغ زاده - پور بردباری - بدرخانی - خانم امیر ابراهیمی - پیرزاده - اوحدی - خانم اقبال - اسلامی نیا - دکتر اسکوئیان - دکتر پیر - پیمان - دکتر تکبانی - دکتر توانا - دکتر جزایری - جعفری - مهندس جلالی - خانم مزارعی - جهانی - چنگیزی - خانقاهی - حیدری - مهندس کیا - جوانشیر - فروتن - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - ایلخانی پور - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر حبیب بهبهانی - دکتر سعید بهادری - دکتر برزگر - دکتر برادر - مهندس بدیعی - دکتر فضل اله صدر - زهتاب فرد - حکمت یزدی - تژده - دکتر موسوی - پزویزی - بختیارها - امام مردوخ - خانم اسدی - اخوی - دکتر ابوالهدی - دکتر آزاد -

اکبر - محمدعلی آموزگار - امیر علم خزیمه - مهندس خسروی - تیمسار خطیب شهیدی - خورشید - دارویی - دکتر منتظری - دکتر راد - دکتر رشید یاسمی - دولو - ادیب سمعی - مهندس اربابی - زرین پور - دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سعادت - سعاد - فرد - شریفها - دکتر شکرائی - حی - دکتر صمدزاده - دکتر قاسم صوفی - دکتر وجیه الله صدر - رامبد - فخر طباطبائی - ظفر - طباطبائی دیا - عبدالحسین طباطبائی - صادقی - شیخ رضائی - سمعی - ساگینیان - کشفی - دکتر رئیسی - ضیاء رضوی - رهبر - نامور - دکتر نابی - طرفی - نارویی - میرافضل - مهدوی اردستانی - فریدونفر - خانم زاهدی - فرود - فنوحی - دکتر عسگری - عزیز مرادی - خانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - خانم ضرابی - طلوعی - خانم دکتر صنیع - عبدالهادی آقیان - دکتر سعید حکمت - دکتر محقق - نجد شیبانی - اسمعیل خزیمه - دکتر شریف امامی - فرهادپور - فیصلی - قاضی زاده - قدردان - مهندس نصر - دکتر لقمان ادهم - سعید وزیری - بوشهری - دکتر مرتضوی - اکبر مسعودی - مظاهری - دکتر مشایخی - مظهری - مهندس عبدالحمید معینی - دکتر وزیری - پور بابائی - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی کردستانی - مهندس ریاضی - مهندس صائبی - زعفرانلو - عبدالهادی آقیان - عبدالعباس طرفی - دکتر بوذرجمهر مهر - دکتر غنی - کورس - خانم جهانبانی - مرندی - مهندس فروهر - دکتر خطیبی - دکتر عدل - دکتر سعید - دکتر الموتی - مهندس علی برومند - دکتر نجمی - کاظم مسعودی - خانم نیره سعیدی - ناصرزاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین - ملک افضالی - مهندس اردلان - اهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان - ذوالفقاری - مافی - دکتر پرنو اعظم - دکتر کفائی - مهندس جلالی نوری - محمدولی قراچورلو - دکتر متین - کیوان - عباس میرزائی - صائب - دکتر بیت منصور - پزشکی - مهندس معینی زند - رضوی - اخلاقی - توسلی - ریگی - اسعد رزم آراء - محسنی مهر - مهندس عطائی - دکتر امامی خوئی - ایمان زهرائی - بختیاری پور - دکتر صفائی - صدیقیانی زاده - دکتر شمس - دکتر گانگیک هواکیمیان - دکتر معظمی - دکتر اعتمادی - دیهم - انشاء - فهیمی - کمالوند کترمدنی - دکتر رهنوردی - شهرستانی - تیمسار همایونی - دکتر کیان - کاسمی - دکتر علوم - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - مهندس احتشام شهیدی - حقتناس - خانلر قراچورلو - شاخوئی - پدرامی - بهنیا - کلاترهریزی - اسدی لنگرودی

موافقین - آقیان :

پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - دکتر جزایری - جعفری - مهندس جلالی - خانم مزارعی - جهانی - چنگیزی - خانقاهی - حیدری - مهندس کیا - جوانشیر - فروتن - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - ایلخانی پور - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر حبیب بهبهانی - دکتر سعید بهادری - دکتر برزگر - دکتر برادر - مهندس بدیعی - دکتر فضل الله صدر - زنتاب فرد - حکمت یزدی - توده - دکتر موسوی - پرویزی - بختیار بهادری - امام مردوخ - خانم اسدی - اخوی - دکتر ابوالهدی - دکتر آزاد - اکبر - محمد علی آموزگار - امیر علم خزیمه - مهندس خسروی - تیمسار خطیب شهیدی - خورشید - دارویی -

خانم آصف زاده - احمد - اولیاء شیرازی - دکتر حاتم - مهندس نظمی - دکتر پناهی - پسیان - پروین - دکتر بیگلری - دکتر بهزادی - نیکروش - محدث زاده - اولیاء - خانم پیرنیا - دکتر بحی بهبهانی - جهانشاهی - دکتر رفیعی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - مهرزاد - دکتر موفقی - شیخ الاسلامی - فیاض - دکتر صالحی - معیری - حیدر صائبی - امیر احمدی - بوداغ زاده - پوربردباری - بدرخانی - خانم امیر ابراهیمی - پیرزاده - اوحدی - خانم اقبال - اسلامی نیا - دکتر اسکوثیان - دکتر پیر - رئیس - تیمسار کاتوزیان فرمایشی دارید بفرمائید .

تیمسار سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) -

با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم بنده بنماینده گی از طرف وزارت جنگ از کلیه نمایندگان محترم تشکر میکنم و اطمینان میدهم متناسب با اعتباراتی که برای تقویت نیروهای مسلح شاهنشاهی تصویب میفرمائید افسران و درجه داران و سربازان برای دفاع از تمامیت ارضی کشور نهایت خدمت و کوشش و اهتمام را خواهند کرد (احسن - احسن) .

۱۰- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون فرهنگ و هنر راجع بلایحه ثبت آثار ملی و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم لایحه ثبت آثار ملی مطرح است قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون فرهنگ و هنر

بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه ۱۳۵۲/۷/۲۱ با حضور آقای زادمعاون پارلمانی وزارت فرهنگ و هنر لایحه شماره ۷۲۹۴ مورخ ۱۳۵۲/۴/۲ دولت راجع به ثبت آثار ملی را که گزارش شور اول آن بشماره ۸۱۵ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه شور اول را عیناً تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

لایحه قانون ثبت آثار ملی

ماده ۱ واحده - وزارت فرهنگ و هنر اجازه داده میشود علاوه بر آثار مشمول قانون حفظ آثار عتیقه مصوب دیماه سال ۱۳۰۹ آثار غیر منقولی را که از نظر تاریخی یا بشئون ملی واجد اهمیت باشد ، صرف نظر از تاریخ ایجاد یا پیدایش آن با تصویب شورای عالی فرهنگ و هنر در عداد آثار ملی مذکور در قانون مزبور به ثبت برساند . آثار مذکور در این ماده مشمول کلیه قوانین و مقررات مربوط به آثار ملی خواهد بود .

مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - مجید محسنی مهر

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۳۵۲/۷/۲۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به ثبت آثار ملی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون فرهنگ و هنر را در این مورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضاتنکابنی

رئیس - ماده ۱ واحده مطرح است نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۱ واحده کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنید قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود .

۱۱ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به لایحه کنوانسیون مسئولیت بین المللی در مورد خسارات ناشی از اجسام فضائی و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم کنوانسیون مسئولیت بین المللی در مورد خسارات ناشی از اجسام فضائی مطرح است قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز یکشنبه ۱۳۵۲/۷/۲۲ با حضور آقای دکتر غلامرضا تاجبخش

معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۶۷۱۶ مورخ ۱۳۵۲/۳/۲۷ دولت راجع بکنوانسیون مسئولیت بین المللی در مورد خسارات ناشی از اجسام فضائی را که گزارش شور اول آن بشماره ۷۸۸ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را شرح زیر تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

لایحه قانون کنوانسیون مسئولیت بین المللی در مورد خسارات ناشی از اجسام فضائی

ماده ۱ و ا حده - «کنوانسیون راجع بمسئولیت بین المللی در مورد خسارات ناشی از اجسام فضائی» مشتمل بر یک مقدمه و بیست و هشت ماده که بنام دولت شاهنشاهی در مسکو و واشنگتن و لندن بامضاء رسیده است تصویب و اجازه تسلیم اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - دکتر بحیی شمس

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بکنوانسیون مسئولیت بین المللی در مورد خسارات ناشی از اجسام فضائی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانم‌ها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۲ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع بلایحه اجرای قرارداد الحاقی مورخ یکم ماه ژوئن ۱۹۷۳ ژنو رئیس - گزارش شور اول اجرای قرارداد الحاقی

مورخ یکم ماه ژوئن ۱۹۷۳ ژنو مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز یکشنبه ۲۲ مهرماه ۱۳۵۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۸۵۰۰ مورخ ۵۲/۵/۳ راجع به اجرای قرارداد الحاقی مورخ یکم ماه ژوئن ۱۹۷۳ ژنو را که در جلسه فوق العاده روز پنجشنبه ۱۳۵۲/۵/۴ بمجلس شورای ملی تقدیم گردیده وبشماره ۸۴۹ چاپ شده است مورد رسیدگی قرارداد و عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه اجرای قرارداد الحاقی مورخ یکم ماه ژوئن ۱۹۷۳ ژنو

ماده ۱ و ا حده - بوزارت دارائی اجازه و اختیار داده میشود آن قسمت از قرارداد مورخ یکم ماه ژوئن ۱۹۷۳ ژنو ضمیمه این ماده واحده را که مربوط به ایران است بموقع اجرا گذارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز یکشنبه ۲۲ مهرماه ۱۳۵۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه اجرای قرارداد الحاقی مورخ یکم ماه ژوئن ۱۹۷۳ ژنو را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - دکتر بحیی شمس

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش می‌کنم

بود که ۱۳۶ نفر آروز این کرسی، بلااستثنا افراد مستقل منفرد، آزاد از هرگونه وابستگی سیاسی حزبی بودند و این تریبون اصولاً در اینجا گذاشته شده که شما و من و دیگری بیائیم و بنشینیم و وقتی مطالب مطرح میشود بدون تصمیم قبلی بدون تعصب قبلی وبدون وظایف حزبی تعیین شده مطالب قراچورلو و رامبد و الموتی را بشنویم و با آزادی که در فکر و رأی خود داریم آنچه را که صلاح و مصلحت مملکت است آنچه را که از راه عقل

برای مملکت روشن می‌شویم تصمیم میگیریم و رأی میدهیم و فلسفه شمارش آراء بر همین اساس بوده بهمین سبب بود که از این ۱۳۶ نفر آروز در يك لایحه بمجلس ممکن است ۷۸ رأی موافق و بقیه اش مخالف باشد و یا در يك لایحه پنج نفر موافق ده نفر متعصب و بقیه مخالف باشند اما لازمه رشد اجتماعی ما این بود که يك روزی از حالت فردی و متزلزل و متشتت بکار تجمع حزب، بکار دسته جمعی، انضباط و استدلال روی بیآوریم و از برکت آزاد منشی شاهنشاه ما امر تحرب در مملکت

میرود بآنجائیکه بطور صحیح تحقق یابد لذا حالا ما باید ببینیم با ترتیبات حزبی که پیش آمده و مثلاً جناب آقای الموتی تشریف می‌آورد اینجا و رأی ۲۰۰ و چند نفر را قبلاً اعلام می‌فرمایند و بنده افتخار دارم که رأی ۳۷ نفر را اینجا بعرض مجلس برسانم کدامیک از آن مواد و مفاد آییننامه و تشریفات کار مجلس که در گذشته بر اساس آزادی و استقلال رأی انفرادی بوده است اکنون با تجمع رأی باینصورت تطبیق پیدا میکند و خواسته اولیه بنیانگذاران مجلس و اصول صحیح مشروطیت تأمین میشود و باید بدانیم در کدام يك از این مواد آییننامه گذشته برای تطبیق با اوضاع فعلی احتیاج به تجدید نظر داریم ...

اخلاقی - حزب ما همه را آقای رامبد آزاد گذاشته است.

رامبد - این نصاب اخلاقی نیست مسائل اساسی است.

اخلاقی - شما فقط داد میزنید ولی منطق ندارید

اگر لیدرمان اجازه بدهد من بهمه مطالب شما جواب خواهم داد.

قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی نرسیده، لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۳ - انتخاب یکنفر ناظر در سازمان بیمه‌های اجتماعی

رئیس - انتخاب يك نفر ناظر در سازمان بیمه‌های اجتماعی برای مدت دو سال مطرح است آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - باستحضار همکاران محترم می‌رسانم از طرف فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین جناب آقای حسام‌الدین رضوی کاندیدای ما هستند برای ناظر در سازمان بیمه‌های اجتماعی در مدت دو سال بطوریکه میدانیم در چند سالی که ایشان این سمت را بعهده داشتند باکمال لیاقت و صمیمیت وظیفه خود را انجام داده‌اند، ضمن تشکر بار دیگر فراکسیون ما بایشان رأی خواهد داد (نمایندگان - مبارک است).

رئیس - آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - اعلام اسم جناب آقای رضوی از طرف لیدر محترم اکثریت موجب خوشوقتی بنده و سایر همکارانم در مجلس هست برای اینکه آقای رضوی بمناسبت سوابق ممتد خدمت در وزارت کار و بیمه‌های اجتماعی همچنین نمایندگی در ادوار مختلف مجلس که در اینجا تشریف داشتند باید بخوبی از عهده انجام وظایف مربوط باینکار بر بیایند: ولی مطلبی که وظیفه هر يك از ما هائیکه در اینجا نشسته‌ایم نه تنها من بلکه همه نمایندگان هست این است که در اینگونه امور بیشتر توجه کنیم بطوریکه چند روز قبل صحبت شد و موضوع کاملاً مشخص در اینجا هست یکی اینکه بحکم وظیفه و اعتقاد و تعصب حزبی که دارید شما نسبت بجناب آقای رضوی و من نسبت بجناب دیگری اظهار علاقه کنم امامطلب دیگری که در پیش است این است که نماینده مجلس بعد از دوره انقلاب باید قانون اساسی، قوانین انتخابات داخلی مجلس را بردارد بخواند و بداند روزیکه این اصول مقدس تهیه و تدوین و تنظیم و تصویب شد بر اساس يك فلسفه، يك فرضیه مورد قبول همگان تمام این مواد بنیانگذاری شده آن چه بود جناب آقای دولو آن این

رامبد - بنده چون صدایم مثل شما رسا نیست ناچار باید داد بزنم ولی مسئله آزاد نبودن در داخل حزب مطرح نبود (دکتر الموتی - از این مطالب چه نتیجه ای میخواید بگیرید؟) نتیجه این است که اولاً من عرضی در باب آزاد نبودن رأی در فراکسیون شمان کردم، چنین چیزی هم نیست و آنچه که شما فرمودید درباره حزبتان اطلاع ندارم اما مطلب این است که ما باید بدانیم آن روزی که در لوایح گذارده شد که از طرف مجلس شورای ملی افرادی برای نظارت بسازمانها میروند، بجه منظور بود منظور چنین بود که چون طبق قانون اساسی نظارت در دخل و خرج مملکت و صحت اجرای قوانین جزو وظایف مجلس شورای ملی است هر چند بنظر آقای اخلاقی اینگونه مطالب منطقی ندارد ولی بنظر ما بسیار مهم است که هر گاه سازمانهایی بناقوانین خودشان از نظارت مستقیم مجلس و نداشتن وزیر مسئول در مجلس بترتیبی مستقلاً اداره شوند میگردند مثل سازمان برنامه مثل شرکت ملی نفت مثل بیمه های اجتماعی و امثال آن مجلس شورای ملی برای اینکه بتواند بوظیفه نظارت خود آنچنان که اعتقاد بصحت این نظارت داشته باشد ناظری بین خود انتخاب میکند و بان سازمان میفرستد (صحیح است) اما بنظر من بدبختانه بر اثر رأی شما اکثریت هر روز این نظارتها بترتیبی از دست مجلس شورای ملی خارج شد زیرا رأی ما اقلیت عددی که در این کار تأثیری نداشت باری بعقیده ما شمائی که خواه ناخواه بدولت خود اعتماد داشتید جا داشت که دولت هم بشما اعتماد مقابل میکرد و در این قوانین این نظارتها حذف نمیشد ولی بر اثر حکومت عدد شما آنچه که تصویب کردید جزو قوانین گردیده و واجب الرعايه شده است خوشبختانه هنوز حق تعیین ناظر برای بیمه های اجتماعی از طرف مجلس باقی مانده هنوز حق تعیین ناظر مجلس در کار بانك باقی مانده امروز من از شما میپرسم چه اساسی چه فلسفه ای چه منطقی اجازه داده است که کار نظارت در یک دستگاهی مستقیماً با مدیران مسئول خود آن دستگاه باشد هیچ منطق و فلسفه ای هیچوقت چنین اجازه نداده است که کار نظارت در هیچ شرکت در هیچ تجارتخانه در هیچ اداره ای مستقیماً با مدیر مسئول یا با وزیر مسئول باشد اصل لازمه سلامت گردش يك دستگاه بر اساس تفكيك

قوای مختلف داخل آن دستگاه است البته این مطلب بدان معنی نیست که مدیر مورد اعتماد نیست مدیر مورد اعتماد هست نه این است رل اتومبیل مورد اعتماد نیست رل اتومبیل مورد اعتماد هست ولی برای سلامت حرکت دستگاه اتومبیل ترمز هم لازم دارد و خود مدیر برای اطلاع صحیح نمیتواند رئیس حسابداری را بازرس و مسئول نظارت کار خود قرار دهد در گذشته که مجلس بدولت بر اساس رأی انفرادی رأی میداد ممکن بود برای پنج روز دیگر دولت متزلزل شود زیرا همین رأی دهنده ممکن بود تغییر رأی بدهد لذا آترو این نظارت ها هم بصورت دیگری انجام میگرفت که جای بحث آن نیست ولی امروز که مسأله، مسأله حزب و تعصب است و مسأله در ردیف فرمایشات آقای اخلاقی است مسأله حزب است کار نظارت با اکثریت تصدیق بفرماید تأمین سلامت نخواهد داشت (صحیح است) نه این است که من با اکثریت اعتماد ندارم چند روز پیش این جا عرض کردم برای اولین بار در تاریخ مشروطیت ایران بر عهده هريك از نمایندگان دو وظیفه آمده یکی وظایف عادی نمایندگی یکی وضع قوانین مربوط و سنت گذاری برای اساس حزب هیچکس جواب این حرف را بمن نداد که اگر يك روزی يك اکثریتی آمدند در مجلس در جلسه اول باقیام و قعود اعتبارنامه تمام نمایندگان اقلیت را رد کردند باقوانین و آئین نامه های فعلی چه نقص قانونی و چه ایرادی بکار اینها میتواند داشته باشید هیچ چیز، پس عرایض من متوجه شخص آقای رضوی نیست مطلب این است که آیا اگر مخالفت بانظارت مدیر عامل در شرکت کردیم این را علامت عدم اعتماد ب مدیر عامل بدانیم؟ جناب الموتی شما اخم هارا توی هم نکتید میدانم به چه فکر می کنید این هارا در سر نپورانید که اگر راه بد پشت سر این مطالب بگوئید من به رضوی اعتماد ندارم پس اکثریت چطور به نماینده اقلیت اعتماد کند پس بگذار اعتماد اکثریت برقرار شود اسم رضوی را فراموش کنیم ناظر اکثریت ممکن است وظیفه خود را آنچنانکه اقلیت می خواهد انجام ندهد چه نتیجه ای پیش می آید؟ آقای دولو اقلیت و خود اکثریت از آن چیزی که در دستگاه به غلط گذشته بی اطلاع میماند و بنابراین نمایندگان از انجام وظیفه نظارت بازمانده اند اما فرض کنید که ناظر اقلیت هم همانطور

به وظیفه صحیح عمل نکرد آمد مسائلی به غلط طرح کرد یا به مجلس گزارش کرد چه میشود؟ این گزارش میسرود دست اکثریت و آقای اهری نوعی میانند در این جا میگویند در بیمه های اجتماعی این موارد ایراد گرفته شده بیائید دفتر و سابقه پرونده را ببورید تا بگوئید که این گزارش باین دلیل و باین رقم صحیح بوده یا نبوده خوشوقت شدیم که به صحت عمل واقف شدیم ولی اگر گزارش انتقادی صحیح داده نشد و اصولاً يك خطی کتمان شد آیا من و شما وسایر نمایندگان این فرصت و این امکان و این وظیفه را داریم که فرد فرد برویم در بیمه های اجتماعی و آن وظیفه رسیدگی را انجام بدهیم؟ نه پس جناب آقای دکتر الموتی رأی اکثریت و اقلیت در این مورد صحیح نیست شما اگر پشت این تریبون بیائید بگوئید منطقی تو را قبول کردم آقای رضوی هم بفرمایند بنا بوظیفه میهنی خودم از این نفع شخصی گذشتم ماطالب اصول هستیم حق را می خواهیم احترام بگذاریم، باز هم کافی نیست زیرا حالا شما به منطقی تسلیم شدید ولی فرض بفرمائید لیدر اکثریت دیگری این جا بود و تعصب داشت و نخواست شخص دیگری را قبول کند پس چه باید بکنیم؟

قدردان - ماقبلا بررسی کرده ایم آقای رامبد.

رئیس - آقای قدردان اجازه بدهید صحبتشان را بکنند.

رامبد - بیائید همچنانکه لوايح را تنظیم یا بررسی و تصویب میکنیم باید فراموش کنیم که وزیر کیست؟ فقط روی اصول باید فکر کنیم کما آنکه من امروز دلم میخواست ضمن دیدن آقای دکتر شاهقلى و زیر سابق بهداری و وزیر فعلی آموزش عالی در سرسرای مجلس در گوشان عرض می کردم که قانون اختیارات مطلق وزیر بهداری رد قانون بیمه کارمندان دولت اکنون از نظر وزیر آموزش عالی در چه حال است؟ برای اینکه آن روزیکه ایشان صحبت بیمه کارمندان دولت را میکردند احساس می کردند همیشه وزیر بهداری خواهد بود ولی امروز باید بگوئید این بیمه درمانی کارمندان دولت از نظر وزیر آموزش عالی چه خواهد شد. برگردیم سر مطلب من استدعا دارم آئیننامه داخلی مجلس با اجازه ریاست مجلس با تعیین هیأت مشترکی از اکثریت و اقلیت بدون

توجه به هیچگونه جنبه اینکه امروز اکثریت و اقلیت کدام هستند فقط برای بنیانگذاری يك اصل صحیح نظارت و وظائف واقعی مجلس شورای ملی برای امکان انجام وظیفه نمایندگی اعم از اقلیت و اکثریت تجدید نظری بکنند آنوقت وقتی در آئیننامه آمد که وظایف نظارتی در مجلس شورای ملی با گروه اقلیت خواهد بود همانطور که وظایف اجرایی بدست حزب اکثریت است آنوقت نه من رامبد سر شما را درد می آورم و نه آقای اخلاقی به بلندی صدای من ابراد می گیرد و نه رأی شما تعبیر بکمک بگسترش حزب ما می شود شما اگر رأی بمنشی ما دادید آقای دکتر الموتی من میدانم چرا و برای چه بود، برای این بود که هر وقت من اعتراض میکردم که وقت صحبت بمن داده نشد جواب نداشتید و من میتوانستم بگویم نظر هیأت رئیسه البته منهای حضرت رئیس روی تعصب حزبی بوده اما حالا بمن جواب میدهید که منشی خودتان هم آنجا نشسته و این امر برای سلامت کار است نه که ک شما برای گسترش حزب ما از اینکه زیاد صحبت شده معذرت میخوام ولی استدعا دارم یکبار بشنیم وظیفه دومی را که وکلای انقلاب دارند و آن این است که برای سنت گذاری و اصلاح آئیننامه های گذشته بطوری که با اصول حزب فعلی تطبیق بکند باید بررسی میکنیم (احسن، احسن).

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - فرمایشات جناب آقای رامبد

بصورتی بود که بنده فکر کردم امروز می خواهند مطلب تازه ای را عنوان بفرمایند ولی مطلبی که از مقام ریاست تقاضا کردند کمیسیون تشکیل بشود که آئین نامه داخلی مجلس را بر اساس اصول حزبی تغییر بدهند باید عرض کنم مدتی است اینکار شروع شده است شاید بیش از یکسال است که کمیسیون اصلاح آئین نامه مجلس شورای ملی جلساتی تشکیل میدهد آقای دکتر یزدان پناه رئیس کمیسیون هستند و خیال می کنم آقای فخر طباطبائی و آقای فرهادپور و آقای دکتر موسوی که از دوستان شما هستند در این کمیسیون شرکت دارند. درباره آئین نامه بحث می کنند و تصمیم خواهند گرفت بنده هم با شما هم عقیده هستم آئین نامه ای که در زمان گذشته

تنظیم شده با وضع موجود که احزابی در مملکت وجود دارند و فراكسیون‌های پارلمانی که در مجلس وجود دارند منطبق نیست ماباید منطبق با روح انقلاب، منطبق با روح زمان این آئین‌نامه را تغییر بدهیم ولی تصدیق بفرمائید نظر جنابعالی یا بنده و یاهریکی از نمایندگان بتنهائی کافی نیست آئین‌نامه در کمیسیونی که تشکیل شده که من شخصاً بصلاحت علمی و قضائی همه اعضای آن احترام می‌گذارم و تأیید می‌کنم بررسی خواهد شد و به مجلس خواهد آمد و آنوقت نظر تنها کمیسیون هم کافی نخواهد بود همه نمایندگان محترم آئین‌نامه را اینجا بررسی می‌کنند مطالعه می‌کنند، اظهار نظر میکنند تا بترتیبی که متناسب با مجلس انقلاب و احزاب و فراكسیون‌ها باشد بتصویب برسد اما اشاره‌ای فرمودید به مجلس گذشته و روح انفرادی، ولی در آذربایجان مطلبی مغایر با فرمایش اولتان فرمودید آقای رامبد امروز در مجلس فراكسیون‌های وجود دارد احزاب سیاسی مهمی در مملکت وجود دارد و ما نمیتوانیم روح انفرادی خودمان را در مجلس بر افراد حاکم کنیم و بر عکس افراد در حزب هرگونه آزادی دارند و همه‌گونه تصمیم میگیرند و همه‌گونه رأی میدهند ولی در مجلس روح دیسیپلین و انضباط حزبی حاکم است با حفظ اصالت رأی و آزادی فردی، در فراكسیون‌ها اینطور است در فراكسیون‌ها شمانمیدانم و از آثاری که من در مجلس می‌بینم بهمین صورت است چطور شد که امروز تمام اعضای فراكسیون شما بلائحه تقویت نیروهای دفاعی رأی دادند برای اینکه همه نسبت به آن معتقد بودند. به بعضی از لوائح هم همه رأی مخالف میدهند، برای اینکه همه به تبعیت از انضباط حزبی بآن لایحه رأی نمیدهند و اگر واقعاً بفرمایش اولتان معتقدید بگوئید و اعلام کنید آقای رامبد بعنوان لیدر فراكسیون که اعضای فراكسیون شما آزاد هستند بهر لایحه می‌خواهند رأی بدهند و بهر لایحه که نمی‌خواهند رأی ندهند بنظر من این کار مخالف روح فراكسیون و احزابی است که امروز در مملکت وجود دارند در همه جای دنیا که می‌بینم و مطالعه میکنم بهمین صورت است ولی لااقل ما که در مملکتمان چنین رویه‌ای داریم و خوشوقتیم که این اندیشه پادشاه بزرگ ما در این مملکت پیاده شده اراده فرمودند

که احزاب سیاسی در این مملکت بوجود بیاید عده‌ای هم مخالف بودند اما امروز می‌بینم و ارزشیابی میکنم میدانم که وجود این احزاب برای استقلال مملکت و آزادی و حفظ حرمت مملکت تا چه اندازه مؤثر بوده است و باین کار هم افتخار میکنیم که ما از افرادی هستیم که در این راه داریم قدم برمیداریم آقای رامبد شما نمی‌توانید این خدمات ارزنده‌ای که احزاب سیاسی دارند انجام میدهند من بعنوان يك روزنامه‌نگار شاهد بودم در همین جا جنابعالی هم شاید آنوقت در مجلس تشریف نداشتید (اخلاقی - چرا بودند ایشان از سیاستمداران قدیمی هستند) خیر بنده میدانم که در مجلس تشریف نداشتند. آنموقع موافقت یا مخالفت بالا لایحه به کسیکه رأی میگرفت و اعلام رأی میکرد بستگی داشت بنده نماینده‌ای را دیدم که جای آقای دکتر منتظری نشسته بود یکی از نمایندگان دستش را میگرفت و بلند میکرد و یکی دیگر او را می‌شاند و بالاخره رئیس مجلس وقت از او پرسید که شما بالا لایحه مخالفید یا موافقت ایشان هم گفت اگر وکلای پشت سر بگذارند موافقم اگر وکلای ردیف جلو بگذارند مخالفم. باین صورت نسبت بلوائح رأی گرفته میشد اگر امروز در لوائح اینجا نمی‌بینید نظرات شخصی وجود داشته باشد بخاطر نظام حزبی و فراكسیونی است لایحه‌ای که امروز میرود در حوزه‌های حزبی بحث میشود در کمیته مرکزی و فراكسیون بحثهایی میشود برای این است که يك لایحه بر اساس اصول انقلاب تصویب بشود نظر همه نمایندگان هم در آنجا رعایت میشود بعد از رعایت آن نظرات این لایحه به مجلس می‌آید بعلاوه بعد از همه آن نظرات در تمام کمیسیون‌های مجلس نمایندگان شرکت دارند و می‌روند بحث میکنند نظر میدهند پیشنهاد میکنند و بالاخره رأی میدهند بعد هم در شور اول و دوم شرکت میکنند و نظر خودشان را بیان میکنند اما آقای رامبد شما مطالعه کنید این هزار و چند لایحه‌ای که در دوران انقلاب به تصویب رسیده مقایسه کنید بلوائح قبل از دوران انقلاب می‌بینید روح فردی بصورتیکه در گذشته فکر میشد امروز بخاطر تبعیت از انقلاب ایران دیگر وجود ندارد يك احساس در مملکت وجود دارد و آن بخاطر اینست که همه بفکر مصالح مملکت بفکر پیاده کردن برنامه‌های انقلابی مملکت

هستند و بالمآل امروز شما در این بلوائح نظرات خصوصی و انفرادی نمی‌بینید آقای رامبد اگر میخواهید برضتان برسانم که قوانینی هست نمونه‌هایی جمع کرده‌ایم و نمونه‌هایی هست در قوانین گذشته این مملکت که بفرزند فلان وکیل حقوق تحصیل داده شود، فلان حکمیت لغو شود و فلان حکمیت داده شود فلان مقدار شکر بفلان منطقه داده شود، روی مسائل شخصی، و امروز مسائل شخصی در اینجا و در قوانین امروز مملکت نیست چرا؟ برای اینکه يك نظام صحیحی در مملکت وجود دارد، و آن نظام فراكسیونی است. يك نکته‌ایکه همیشه اعتراض میکردید حکومت عدل بود اتفاقاً من صورت جلسه انتخابات اخیر حزبتان را نگه داشتم بعنوان سند تاریخی من فکر میکردم شما که اینقدر از اقلیت صحبت می‌فرمائید و اینهمه بحقوق اقلیت احترام می‌گذارید در انتخابات اخیر خودتان دیدم که رأی گرفتید کسانی که در اقلیت ماندند حتی یک نفر آنها را در هیچ کاری راه ندادید و حق هم داشتید دیدم در همان جلسه اعلام کردید که همه تابع رأی هستیم آنها که رأی آوردند و اکثریت داشتند در کمیته رفتند و آنها که رأی نیاوردند کنار رفتند و صحیح هم هست بنابراین این ضابطه عدد در همه حکومت‌های دموکراسی دنیا مورد احترام است اگر دل‌تان بخواهد من آن مذاکرات آن روز را بیاورم خدمتتان بدهم خودتان هم حتماً دارید شما بار دیگر در حزبتان رأی عدد و اکثریت را تأیید کردید و درست هم هست و قتی که کمیته‌تان را میخواهید تشکیل بدهید رأی دادید هر که حائز اکثریت شد در کمیته رفت. اما راجع به نظرات فرمودید بنده معتقدم آقای رامبد این صحیح نیست همه ما نمایندگان ملت هستیم ما نظرات بمعنای اعم داریم یعنی در همه سازمان‌های مملکتی بر اساس اصول قانون اساسی حق نظرات داریم اگر شما معتقدید که واقعاً با انتخاب يك فرد از اقلیت بعضویت سازمان بیمه‌های اجتماعی وظیفه نمایندگان اقلیت تمام میشود بنظر من تمام نمیشود و این از هیچ نماینده‌ای سلب حق نمیکند ما در تمام سازمان‌ها حق نظرات داریم اما در مورد این قبیل نظرات و نظر مختلف وجود دارد اما اصول قانون اساسی را میدانیم و چون از اصل تفکیک قوا پیروی

میکنیم شاید عده‌ای از حقوقدان‌ها این عقیده را داشته باشند وظیفه قوه مقننه که قانون‌گذاری است در کارهای اجرائی دخالتی نداشته باشد ما که از اصل تفکیک قوا پیروی میکنیم شاید این نظرات بمفهوم نظرات واقعی نباشد اگر در مملکت مابکروزی يك سازمان بیمه‌های اجتماعی بود امروز هزاران سازمان نظیر آن در سراسر مملکت وجود دارد آیا مجلس شورای ملی ایران در همه این سازمان‌ها باید نماینده داشته باشد؟ یا در يك سازمان من نمی‌دانم این چه وضعی پیدا خواهد کرد این ضد و نقیض است. فرمودید سابقاً در سازمان برنامه نظرات وجود داشت که امروز نیست در شرکت نفت بود که امروز نیست و شاید این نظرات آن نظراتی نباشد که نظر قوه مقننه را تأمین بکند ما نظرات را بمعنای اعم در تمام سازمان‌ها اعم از سازمان بیمه‌های اجتماعی کارگران و یا کارمندان و یا هر سازمان دیگری خواستاریم باز نکته‌ای را اشاره فرمودید به رد اعتبارنامه نمایندگان اقلیت من نمی‌دانم چرا به يك چنین فکری می‌اندیشید خوشبختانه در چند دوره‌ای که ماوشمان نماینده هستیم نه تنها اعتبارنامه شما رأی می‌دهیم بلکه با کمال افتخار و تجلیل هم رأی می‌دهیم امروز همانطور که عرض کردم ما از يك نظام محکم حزبی پیروی می‌کنیم ما اگر معتقد به تحکیم اساس دموکراسی هستیم باید این نظام حزبی را بیشتر در مملکت تحکیم بکنیم تا روح فردی که در گذشته حاکم بود و ما از آن صدمات فراوانی دیدیم بکنار گذاشته شود ما اگر امروز مطلبی را در فراكسیون مطرح می‌کنیم و عده‌ای هم مخالف هستند و تبعیت از اکثریت می‌کنند کاملاً آزادند تا حرفشان را بزنند می‌خواهم عرض کنم که من ندیدم جنابعالی هیچ نوع ایرادی به کاندیدای فراكسیون اکثریت داشته باشید و حتی در مورد آقای رضوی از ایشان تجلیل هم کردید ما هم صمیمانه از ایشان تجلیل می‌کنیم و من فکر می‌کردم بعد از انتخاب آقای دکتر رئیسی که ما هم به ایشان رأی دادیم لااقل این تشکر برای شما باقی می‌ماند و لااقل این فکری که باعث شد وحدت بیشتری در مجلس ایران بوجود بیاید این اساس را بیشتر تحکیم می‌فرمودید ما خوشحال هستیم که به این مصوبه دفتر سیاسی حزبمان رأی دادیم که يك منشی به اقلیت داده شود ما هم تابع نظام

حزبی هستیم و از این رأی تبعیت کردیم بخاطر ایجاد وحدت بیشتر و می بینیم همکار ما آقای دکتر رئیس هم وظایف خودشان را بخوبی انجام می دهند من فکر میکنم که جنابعالی بجای اینکه ما را تشویق بکنید به تبعیت از فکر انفرادی ، بخاطر اینکه خودتان یکی از افراد خدمتگزار این مملکت هستید تشویق می کردید همه مردم ایران را به تبعیت از روح حزبی و فراکسیونی که پایه های حزبی مملکت بر آن قرار گرفته است (احسن).

رئیس - آقای فرهادپور اگر می خواهید کاندیدائی را معرفی کنید بفرمائید .

فرهادپور - میخوامم مختصر عرایضی بکنم .
رئیس - حالا موقع صحبت نیست اگر بیاناتی دارید بگذارید برای وقت دیگر یا برای قبل از دستور .
فرهادپور - بهر حال این مطالب که گفته شده است يك سئوالی دارد و يك جوابی همه صحبت کردند اجازه بدهید بنده هم در این زمینه عرایضی بکنم .

رئیس - این مطالبی که اظهار شد در معرفی کاندیدای فراکسیون بود انتخاب ناظر صحبت ندارد جنابعالی هم صحبتتان را بگذارید برای قبل از دستور حالا سه نفر بقید قرعه انتخاب میشوند که بادیونفر از منشی ها در اخذ و استخراج آراء نظارت کنند .

(اقتراع بعمل آمد آقایان هوشنگ شریفها ، قاسم صوفی خلیلی و بختیار بختیارها انتخاب شدند) .
اسامی خانمها و آقایان نمایندگان بترتیب ذیل وسیله آقای مهندس صائبی (منشی) اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد .

آقایان : دکتر غنی - کورس - خانم جهانبانی - مردی - مهندس فروهر - دکتر خطیبی - دکتر عدل - دکتر سعید - دکتر الموتی - مهندس علی برومند - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - خانم نیره سعیدی - ناصرزاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین - ملک افضلی - مهندس اردلان - اهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان - ذوالفقاری - مافی - دکتر پرتو اعظم - دکتر کفائی - مهندس جلالی نوری - محمدولی قراچورلو - دکتر متین - کیوان عباس میرزائی - صائب - دکتر بیت منصور - پزشکی - مهندس معینی زنده رضوی - اخلاقی - توسلی -

ریگی - اسعد رزم آرا - محسنی مهر - دکتر امامی خوئی - ایمان زهرائی - بختیاری پور - دکتر صفائی - صدقیانی زاده - دکتر شمس - دکتر گانگیک هوا کیمیان - دکتر معظمی - دکتر اعتمادی - دیهیم - انشاء - فهیمی - کمالوند - دکتر مدنی - دکتر رهنوردی - شهرستانی - تیمسار همایونی - دکتر کیان - کاسمی - دکتر علومی - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - مهندس احتشام شهیدی - حق شناس - خانلر قراچورلو - شاخوئی - پدراچی - بهنیا - کلانتر هرمزی - اسدی لنگرودی - خانم آصف زاده - احمد - اولیاء شیرازی - دکتر حاتم - مهندس نظمی - دکتر پنهانی - پسیان - پروین - دکتر بیگاری - دکتر بهزادی - نیک روش - محدث زاده - اولیاء - خانم پرنیا - دکتر یحیی بهبهانی - جهانشاهی - دکتر رفیعی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - مهرزاد - دکتر موثقی - شیخ الاسلامی - فیاض - دکتر صالحی - معیری - حیدر صائبی - امیر احمدی - بوداغ زاده - پور بردباری - بدرخانی - خانم امیر ابراهیمی - پیرزاده - اوحدی - خانم آقبال - اسلامی نیا - دکتر اسکوثیان - دکتر پیر - پیمان - دکتر تنکابی - دکتر توانا - دکتر جزایری - جعفری - مهندس جلالی - خانم مزارعی - جهانی - چنگیزی - خانقاهی - حیدری - مهندس کیا - جوانشیر - فروتن - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - ایلخانی پور - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر حبیب بهبهانی - دکتر سعید بهادری - دکتر برزگر - دکتر برادر - مهندس بدیعی - دکتر فضل الله صدر - زهتاب فرد - حکمت یزدی - تژده - دکتر موسوی - پرویزی - بختیار بهیا - امام مردوخ - خانم اسدی - اخوی - دکتر ابوالهدی - دکتر آزاد - اکبر - محمدعلی آموزگار - امیر علم خزیمه - مهندس خسروی - تیمسار خطیب شهیدی - خورشید - داروئی - دکتر منتظری - دکتر راد - دکتر رشید یاسمی - دولو - ادیب سمیعی - مهندس اربابی - زرین پور - دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سعادت - سعادت فرد - شریفها - دکتر شکرانی - حی - دکتر صمد زاده - دکتر قاسم صوفی - دکتر وجیه الله صدر - رامبد - قخر طباطبائی - ظفر - طباطبائی دیبا - عبدالحسین طباطبائی - صادقی - شیخ رضائی - سمیعی - ساکچینیان - کشفی - دکتر رئیس - ضیاء رضوی - رهبر - نامور -

(بشرح زیر قرائت شد)

استاد ارجمند جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی به استناد ماده ۳ قانون برنامه عمرانی پنجساله پنجم مصوب پنجم اسفند ۱۳۵۱ و بر اساس ماده ۲۶ قانون برنامه و بودجه کشور مصوب دهم اسفند ۱۳۵۱ موافقتنامه تضمین وام هشتادو دو میلیون (۸۲۰۰۰۰۰۰) دلار شرکت مخابرات ایران بین وزارت دارائی و بانک بین المللی ترمیم و توسعه منعقد گردیده است .

مهلت قبل از باز پرداخت اصل وام چهار سال میباشد . مبلغ وام مذکور در سی و دو (۳۲) قسط متوالی شش ماهه توسط شرکت مذکور باز پرداخت خواهد شد . به مبلغ استفاده شده بازپرداخت نشده این وام نرخ بهره ای از قرارداد و يك چهارم درصد (۰.۷۵٪) در سال و به مبلغ استفاده نشده کارمزد تعهدی برابر سه چهارم درصد (۰.۳٪) در سال تعلق خواهد گرفت . این گزارش به استناد ماده ۲۵ قانون برنامه و بودجه کشور مصوب دهم اسفند ۱۳۵۱ برای استحضار مجلس شورای ملی تقدیم میگردد .

بالتقدیم احترام جمشید آموزگار - وزیر دارائی

۱۵ - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را ختم می کنیم تاریخ و دستور جلسه آینده بعد اباطلاع همکاران محترم خواهد رسید .

(ساعت دوازده و چهل و پنج دقیقه جلسه ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - **عبدالله ریاضی**

دکتر نایبی - عبدالهادی آقایان - ناروئی - میرافضل - مهدوی اردستانی - فریدونفر - خانم زاهدی - فرنود - فتوحی - دکتر عسگری - عزیز مرادی - طرفی - خانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - خانم ضرابی - طلوعی - خانم دکتر صنیع - دکتر سعید حکمت - دکتر محقق - نجد شیبانی - اسمعیل خزیمه - دکتر شریف امامی - دکتر مهر - فرهادپور - فیصلی - قاضی زاده - قدردان - مهندس نصر - دکتر لقمان ادهم - سعیدوزیری - بوشهری - دکتر مرتضوی - اکبر مسعودی - مظاهری - دکتر مشایخی - مظهیری - مهندس عبدالحمید معینی - دکتر وزیری - پوربایانی - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی کردستانی - مهندس ریاضی - مهندس صائبی - زعفرانلو .

(آراء مأخوذه و مهره های نفتی شیه شماره شد نتیجه

بقرار زیر اعلام گردید)

اوراق رأی ۱۷۰ رأی .

مهره نفتی شیه ۱۷۰ مهره

آقای حسام الدین رضوی ۱۵۹ رأی آقای اردلان ۲ رأی و آقایان محمدعلی آموزگار و مشایخی هر کدام يك رأی داشتند . آراء سفید هفت رأی .

رئیس - آقای حسام الدین رضوی با ۱۵۹ رأی بسمت ناظر مجلس در سازمان بیمه های اجتماعی برای مدت دو سال انتخاب شدند (نمایندگان - مبارک است) .

۱۴ - اعلام وصول و قرائت نامه دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات

رئیس - نامه ای از دولت رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود .